

IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA ZA 2017.

Podgorica, februar 2018.

SADRŽAJ:

REZIME	3
1. UVOD	8
2. NADLEŽNOSTI I ORGANIZACIJA RADA	9
3. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2017.....	10
5. REALIZACIJA ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE	12
6. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA	13
6.1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE EU	13
PREGOVORI O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI.....	16
6.2. DIREKTORAT ZA PRAVNU TEKOVINU EU	Error! Bookmark not defined.
6.3. DIREKTORAT ZA EVROPSKE FONDOVE.....	Error! Bookmark not defined.
6.4. DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU, PRAĆENJE USKLAĐENOSTI I PRAĆENJE SPROVOĐENJA STRATEGIJA KOJIMA SE UTVRĐUJU JAVNE POLITIKE.....	Error! Bookmark not defined.
6.5. DIREKTORAT ZA INFORMISANJE I INFORMATIČKU PODRŠKU	35
6.6. KABINET MINISTRA.....	45
6.7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE	47
6.8. KANCELARIJA ZA PODRŠKU GLAVNOM PREGOVARAČU	55

REZIME

Izveštaj o radu Ministarstva evropskih poslova za 2017. pripremljen je u skladu s članom 62 Zakona o državnoj upravi¹, Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave², a obuhvata realizaciju aktivnosti iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2017³, Programa rada Ministarstva evropskih poslova za 2017⁴, kao i druge redovne aktivnosti realizovane kroz sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Crne Gore EU, i drugih obavezujućih akata i javnih politika.

Ministarstvo evropskih poslova je u skladu s Programom rada Vlade imalo **osam obaveza**, od kojih su neke razmatrane više puta u toku godine, kao što su Izveštaji o realizaciji Akcionih planova za poglavlja 23 i 24 (dva puta godišnje), i Izveštaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji koji je razmatran kvartalno. **Svih osam obaveza iz Programa rada Vlade je realizovano.** Ministarstvo evropskih poslova je pripremio i dostavilo Vladi na usvajanje i **četiri kvartalna i dva polugodišnja izveštaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju.**

Od ukupno **28 obaveza planiranih Programom rada Ministarstva, 23 obaveze su realizovane**, što čini **82,2% realizacije**, dok je pet obaveza nerealizovano, odnosno **17,8%**, od čega su tri obaveze bile u značajnoj fazi realizacije u toku 2017.

U 2017. **Vlada** je **51 zaključkom** zadužila Ministarstvo evropskih poslova da sprovede aktivnosti iz djelokruga svog rada. Od toga, 44 zaključka su realizovana, dva nisu realizovana, dok pet zaključaka još nije dospjelo.

U toku 2017. otvoreni su pregovori u četiri nova poglavlja, dok su privremeno zatvoreni u jednom poglavlju. Na devetoj Međuvladinoj konferenciji o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji na ministarskom nivou, održanoj 20. VI 2017, **otvoreni su pregovori u dva pregovaračka poglavlja: 1 – Sloboda kretanja robe i 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih fondova**, i **privremeno zatvoreni pregovori u poglavlju 30 – Vanjski odnosi**. Na Međuvladinoj konferenciji održanoj 11. XII 2017, otvoreni su pregovori u **dva nova pregovaračka poglavlja: 2 – Sloboda kretanja radnika i 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga**. Ujedno, **Pregovaračka pozicija za poglavlje 17 – Ekonomska i monetarna unija, na predlog Ministarstva evropskih poslova, usvojena je na sjednici Vlade 30. VI 2017**, nakon što je usvajanjem Akcionog plana za usklađivanje s pravnom tekovinom EU u oblasti monetarne i ekonomske politike 30. III 2017. ispunjeno posljednje početno mjerilo u ovom poglavlju.

¹ Sl.list RCG“, broj 38/03 i „Sl.list CG“, br. 22/08 i 42/11

² Službeni list Crne Gore" br. 005/12, 025/12, 044/12, 061/12, 020/13, 017/14, 006/15, 080/15, 035/16, 041/16, 061/16, 073/16 i 03/17 od 13. I 2017

³ Dostupan na http://www.gsv.gov.me/spi/Program_rada_Vlade

⁴ Dostupan na: http://www.mep.gov.me/biblioteka/program_rada

Održana je i **XX sjednica Pregovaračke grupe** i osam sjednica **Komisije za evropske integracije**, kao i četiri sjednice **Kolegijuma za pregovore** i jedna sjednica **Savjeta za vladavinu prava** u čijoj je pripremi učestvovalo Ministarstvo evropskih poslova.

Početkom godine usvojen je **četvrti kvartalni Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016-2018, Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018, potom tri kvartalna izvještaja o realizaciji PPCG 2017 – 2018**, dok se u III kvartalu pristupilo izradi novog **Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018 – 2020**.

Ministarstvo je pripremilo, a nakon usvajanja i prevođenja, poslalo **Prilog Izvještaju EK o Crnoj Gori** za period 1. X 2016 - 20. X 2017, koji je Vlada usvojila 2. XI 2017.

Intenzivan dijalog Crne Gore i Evropske unije nastavljen je i posredstvom sastanka Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, sastanaka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, i nizom drugih sastanaka zajedničkih tijela, koja su osnovana na osnovu člana 123 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U kontekstu sprovođenja SSP, tokom 2017. redovno su održani sastanci **svih sedam pododbora**, dva sastanka **Zajedničkog konsultativnog odbora civilnog sektora između Evropske unije i Crne Gore**, kao i dvije sjednice **Zajedničkog savjetodavnog odbora između Komiteta regiona EU i Crne Gore**.

Održani su sastanci Zajedničkog odbora za sprovođenje Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije, odnosno Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije, u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji. Ovaj Sporazum je potpisan i s Vijećem ministara BiH, a pristupilo se utvrđivanju sporazuma s Kosovom.

U cilju redovnog praćenja napretka postignutog u domenu **vladavine prava** Evropska komisija je organizovala osam **ekspertske misije**, u čijoj je pripremi i organizaciji učestvovalo Ministarstvo evropskih poslova.

Ministarstvo evropskih poslova je kroz djelovanje Direktorata za pravnu tekovinu EU u 2017. dalo mišljenja na **196** predloga propisa, odnosno na **135** predloga zakona i na **61** podzakonski akt, čime je 100% ispunilo ovu obavezu, imajući u vidu da su data mišljenja na sve akte koji su dostavljeni MEP-u radi davanja mišljenja. **Ujedno u 2017. je zabilježen porast datih mišljenja u odnosu na period od 2011. odnosno početka ovog procesa i prije prvih skrininga.** U I kvartalu 2017. dato je mišljenje na ukupno **45** propisa, odnosno **32** zakona i **13** podzakonskih akata. U II kvartalu dato je mišljenje na ukupno **57** propisa, odnosno **40** zakona i **17** podzakonskih akata. U III kvartalu dato je mišljenje na ukupno **30** propisa, odnosno **25** zakona i **5** podzakonskih akata, dok je u IV kvartalu 2017. dato mišljenje na ukupno **64** propisa, odnosno **38** zakona i **26** podzakonskih akata. **Od ukupnog broja datih mišljenja na predloge propisa u 2017, 62 akta sadrže pravnu tekovinu EU, od čega je 46 zakona i 16 podzakonskih akata.**

U kontekstu novih nadležnosti, Ministarstvo evropskih poslova je dalo preliminarne komentare i sugestije (u formi priprema za sjednice Komisije i zvaničnih dopisa) za unapređenje **17 strategijskih dokumenata i to: pet strategija, šest akcionih planova, šest izvještaja o realizaciji strategijskih dokumenata.**

Uspješna dinamika sprovođenja aktivnosti potvrđena je i izvještajem **SIGME „Principi javne uprave”**, koji je obuhvatao države članice Zapadnog Balkana uključene u proces evropske integracije, u kojem smo u okviru indikatora *“Sposobnost Vlade za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom”*, odnosno podindikatora *„Adekvatnost regulatornog okvira za proces usklađivanja s pravnom tekovinom”* i *„Korišćenje tabela usklađenosti u procesu usklađivanja s pravnom tekovinom”* **ocijenjeni maksimalnim ocjenama.**

Donesen je **Plan prevođenja** prema kojem se prevodi pravna tekovina EU, kao i **Informacija o uspostavljanju sistema za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije.** Krajem godine, na zahtjev ministra evropskih poslova, obezbijeđen je i pristup internetskoj stranici Evropske komisije CCVista, čime smo omogućili da crnogorski jezik bude uvršten među postojeće opcije za postavljanje prevoda evropskih akata. **Nastavljeno je s daljom izgradnjom terminološke baze Monterm.** U prethodnoj godini prevedena je 31 000 stranica pravnih akata EU, što znači da će do početka juna 2018. Crna Gora imati prevedenu četvrtinu evropske pravne tekovine na crnogorski jezik.

Tekstovi Rimskih ugovora – Ugovor o Evropskoj zajednici za atomsku energiju i Ugovor o Evropskoj ekonomskoj zajednici su štampani dvojezično, na italijanskom i crnogorskom jeziku, kako bi se paralelno s pripremom crnogorske verzije pravne tekovine, građani upoznali s osnivačkim ugovorima EU i jačala svijest javnosti o evropskim vrijednostima i razvoju evropske zajednice.

Nadležni Direktorat za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike pristupio je pripremi i **uspostavljanju akreditovanog programa obuka za državne službenike koji će pružiti neophodno znanje za efikasnije planiranje politika.** S ciljem kreiranja srednjoročnog okvira za djelovanje Vlade Crne Gore i efikasnijeg jačanja koordinacije javnih politika u procesu pristupanja EU, Ministarstvo je učestvovalo u radu *Komisije za pripremu Predloga srednjoročnog programa rada Vlade Crne Gore 2018 – 2020*, kroz aktivno učešće na metodološkim smjernicama, formulisanju teksta, i saradnji s međunarodnim ekspertima.

Prateći preporuke Evropske komisije iz Izvještaja o napretku za 2016. o potrebi bolje koordinacije politika i unapređenja srednjoročnog strategijskog planiranja, Ministarstvo je pripremilo **Analizu postojećeg sistema koordinacije pripreme strategijskih dokumenata s predlogom mjera za unapređenje tog sistema koju je Vlada usvojila na sjednici od 20. VII 2017.**

Usvojen je i **Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2016. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018. i Akcioni plan za 2017.** U odnosu na Akcioni plan za 2016, **Akcioni plan za 2017** sadržao je 12 aktivnosti više, odnosno **154 aktivnosti**, čija realizacija iznosi 91%. Aktivnosti su realizovane u partnerskom odnosu organa državne uprave, Skupštine, lokalnih samouprava, civilnog sektora i medija, kao i uz podršku projekta “EU4ME” koji finansira Evropska unija, a za potrebe MEP-a sprovodi UNDP.

Ministarstvo je u toku 2017. objavilo dva polugodišnja Biltena i prvi broj časopisa Eurokaz, kao i brošuru Pregovarački tim.

U cilju ostvarivanja proaktivnije uloge u radu MEP-a, pored događaja i redovnih saopštenja za javnost, korišteni su i drugi kanali komunikacije, i to: sajt www.mep.gov.me, i <http://www.eu.me/mn/>, Fejsbuk stranica, Tviter, Linkdin i Instagram nalog ME4EU, Fejsbuk stranica, Tviter i Linkdin nalog ministra Aleksandra Andrije Pejovića. **Ukupan broj pratilaca na društvenim mrežama u 2017. bio je 26 276** što predstavlja značajan porast u odnosu na prethodni period i potvrdu potpunijeg i adekvatnijeg informisanja, odnosno podrške građana procesu evropske integracije Crne Gore.

Sajt <http://www.eu.me/mn/> je imao ukupno **45 086 posjeta**, dok je u **određenim mjesecima, a posebno u IV kvartalu 2017. označen značajan porast ukupnog broja korisnika**. Tako smo u oktobru imali 3 286 korisnika, u novembru 3 355 korisnika, a u decembru 3 401 prijavljenog korisnika. Procentualno izraženo u 2017. je bilo **38,4% starih korisnika, a 61,6% novih korisnika**.

Nacionalni koordinator za Ipu je u ime Crne Gore potpisao **osam finansijskih sporazuma** i dostavio godišnje izvještaje za sprovođenje programa Evropskoj komisiji, u februaru 2017. za programe iz Ipe II, odnosno u junu 2017. za programe iz Ipe I. Ministarstvo evropskih poslova pripremio je i **Informaciju o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori za 2017.** koju je Vlada usvojila na sjednici 21. XII 2017.

Objavljen je i **I poziv** u okviru programa Crna Gora - Kosovo, Srbija - Crna Gora, Italija - Albanija - Crna Gora, kao i **II poziv** u okviru dva transnacionalna programa: MED i Dunavskog programa, a koje je **prethodno pripremio Direktor za evropske fondove u saradnji s partnerskim zemljama**. U okviru programa prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe II do sada je odobreno 46 projekata čija ukupna vrijednost za crnogorske partnere iznosi 5,6 miliona eura.

Direktorat za evropske fondove je preuzeo i koordinaciju sprovođenja **makroregionalnih strategija EU** u Crnoj Gori, od kojih su za Crnu Goru najznačajnije Jadransko-jonska i Dunavska, i nastavio je s koordiniranjem **sprovođenja prekograničnih i transnacionalnih programa, kao i** koordiniranje procesa učešća Crne Gore u **Zapadnobalkanskom investicijskom okviru**.

Tokom 2017. održano je **14 sastanaka odbora za nadgledanje, kao i bilateralni sastanci** u cilju pravilnog sprovođenja prekograničnih i transnacionalnih programa, a organizovali smo i 12 promotivnih skupova na kojima su prezentovane prilike i rezultati programa pretpristupne podrške Evropske unije u kojima učestvuje i Crna Gora.

Odlukom ministra evropskih poslova, uspostavljene su i **sektorske radne grupe (SRG)** u okviru Ipe II, u sedam sektora prepoznatih u *Indikativnom strategijskom dokumentu za Crnu Goru* (osim za sektor Regionalna i teritorijalna saradnja). Započeto je i **programiranje Ipe 2018.** za tri odabrana prioritetna sektora u iznosu od 22,8 miliona eura.

Službenici Ministarstva su pohađali redovne obuke organizovane od strane domaćih i međunarodnih institucija i organizacija, kao i one u okviru projekata podrške realizovanih za potrebe Ministarstva.

U cilju prenosa najboljih iskustava predstavnici Direktorata za pravnu tekovinu EU bili su učesnici **dvije studijske posjete državama članicama EU** – Poljskoj, Češkoj i Sloveniji, kao i regionalnih obukam u Beogradu i Zagrebu.

Direktorat za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike je učestvovao u pripremi i organizaciji **devet konsultativnih sastanaka** i nizu drugih konsultativnih aktivnosti u zemlji i inostranstvu, uključujući i studijsku posjetu Latviji, s ciljem razmatranja uporednih modela, upoznavanja javnosti s nedostacima postojećeg strategijskog okvira i iznalaženja optimalnih rešenja za dalje unapređenje sistema strategijskog planiranja u Crnoj Gori.

Dva službenika Direkcije za IT podršku su boravila u **studijskoj posjeti Sloveniji** s ciljem razmjene znanja i iskustava, te upoznavanja sa slovenačkom praksom u oblasti izrade softverskih rešenja u oblasti harmonizacije zakonodavstva i prevođenja pravne tekovine EU.

Takođe, 17 službenika MEP-a je pohađalo tromjesečnu obuku poslovnog engleskog jezika u organizaciji Britanskog savjeta, dok je predavanje ambasadorke Ujedinjenog Kraljevstva Alison Kemp pohađalo 40 zaposlenih, a poseban fokus dat je na temu pripreme za sastanke i pisanja izvještaja sa sastanaka.

Već u 2018. Ministarstvo će pristupiti izradi **Okvira za profesionalni razvoj kadra** i kalendara obuka, kako bi svaki zaposleni imao jasan pregled i mogućnost za dalje profesionalno usavršavanje, a čije su pripremne aktivnosti realizovane u decembru 2017.

Nakon formiranja Ministarstva, Biro za opšte poslove i ljudske resurse je u saradnji s ostalim organizacionim jedinicama Ministarstva donio *niz akata i preduzeo niz aktivnosti* koje su bile neophodne kako bi Ministarstvo moglo otpočeti s radom, i to **Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Kadrovski plan, Etički kodeks** i brojne druge interne procedure i pravila.

1. UVOD

Izveštaj o radu Ministarstva evropskih poslova za 2017. pripremljen je u skladu sa **Zakonom o državnoj upravi**⁵, kao i obavezama utvrđenim **Programom rada Vlade i Programom rada MEP-a za 2017.** Ovaj izvještaj predstavlja **pregled realizovanih aktivnosti Ministarstva** evropskih poslova u 2017. i sadrži osnovne rezultate koji su postignuti na polju pristupanja Evropskoj uniji, odnosno evropskih poslova, koordinacije pretpristupne podrške Evropske unije, usklađivanja crnogorskog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, koordinacije planiranja i praćenja strategijskih dokumenata, odnosno informisanja javnosti o pregovorima Crne Gore s Evropskom unijom i koristima koje građani imaju od članstva u Uniji, kao i administrativnog jačanja Ministarstva, koje se pored angažovanja kadra ogleda i u pripremi i usvajanju procedura za adekvatno funkcionisanje resora, odnosno ispunjavanje funkcija i mandata Ministarstva.

U obavljanju svoje funkcije i sprovođenju aktivnosti rukovodili smo se **razvojem modernog, otvorenog i dobro organizovanog resora, posvećeni uspješnom i odgovornom upravljanju evropskim poslovima, i usmjereni na jačanje veza s institucijama i članicama EU, uz prepoznavanje značaja partnerstva i saradnje s institucijama i organizacijama u Crnoj Gori.** Time smo ostali usmjereni prema uspješnom i odgovornom upravljanju evropskim poslovima u ambijentu sveobuhvatne podrške osnovnim ciljevima procesa, i u aktuelnoj strukturi državnih institucija, kako bi Crna Gora uspješno osnažila i zauzela ravnopravno mjesto među evropskim partnerima. Na ukupne aktivnosti Ministarstva uticali su brojni faktori, uključujući i globalna, odnosno dešavanja na nivou Evropske unije, a ovaj resor je svojom proaktivnošću blagovremeno odgovarao svim obavezama, uz iniciranje i doprinos sveukupnim reformama.

Visok nivo realizacije aktivnosti ukazuje na posvećenost i dobru organizaciju rada na osnovu koje su postignuti mjerljivi rezultati u svim oblastima djelovanja, odnosno sektorima Ministarstva, uz potrebu daljeg jačanja kapaciteta institucije. Uspješna organizacija i koordinacija poslova i otvorenost Ministarstva prema građanima potvrđena je i poslednjim istraživanjem percepcije građana o Evropskoj uniji koje je, za potrebe Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, sprovela agencija Defacto u novembru i decembru 2017.

U nastavku je dat presjek ključnih aktivnosti i rezultata Ministarstva u prvoj godini mandata.

⁵ Službeni list RCG, br. 38/03 i Službeni list CG, br. 22/08 i 42/11

2. NADLEŽNOSTI I ORGANIZACIJA RADA

Djelokrug rada **Ministarstva evropskih poslova** utvrđen je članom 27c Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave⁶.

Strukturu Ministarstva, prema važećem **Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji**, koji je na predlog MEP-a usvojen na sjednici Vlade Crne Gore 9. II 2017, čini osam organizacionih jedinica, od čega: pet direktorata, 11 direkcija, kabinet, jedna služba i kancelarija za podršku glavnom pregovaraču. Izvan organizacionih jedinica obavljaju se poslovi sekretara Ministarstva i državne sekretarke.

Organizacijske jedinice su definisane na sledeći način:

1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE EU:

- 1.1 Direkcija za politička pitanja;
- 1.2 Direkcija za ekonomska i finansijska pitanja i sektorske politike.

2. DIREKTORAT ZA PRAVNU TEKOVINU EU:

- 2.1 Direkcija za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU;
- 2.2 Direkcija za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine.

3. DIREKTORAT ZA EVROPSKE FONDVE:

- 3.1 Direkcija za horizontalna pitanja i strategije EU;
- 3.2 Direkcija za koordinaciju podrške EU;
- 3.3 Direkcija za evropsku teritorijalnu saradnju.

4. DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU, PRAĆENJE USKLAĐENOSTI I PRAĆENJE SPROVOĐENJA STRATEGIJA KOJIMA SE UTVRĐUJU JAVNE POLITIKE:

- 4.1 Direkcija za praćenje usklađenosti strategija kojima se utvrđuju javne politike;
- 4.2 Direkcija za praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike.

5. DIREKTORAT ZA INFORMISANJE I INFORMATIČKU PODRŠKU:

- 5.1 Direkcija za odnose s javnostima;
- 5.2 Direkcija za upravljanje informatičkim sistemima.

6. KABINET MINISTRA:

7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE:

- 7.1 Biro za opšte poslove i ljudske resurse;
- 7.2 Biro za finansijske poslove i računovodstvo.

8. KANCELARIJA ZA PODRŠKU GLAVNOM PREGOVARAČU.

⁶ Službeni list Crne Gore, br. 005/12, 025/12, 044/12, 061/12, 020/13, 017/14, 006/15, 080/15, 035/16, 041/16, 061/16, 073/16 i 03/17

3. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2017.

Ministarstvo evropskih poslova je, u skladu s Programom rada Vlade, imalo **osam obaveza**, od kojih su neke razmatrane više puta u toku godine kao što su Izvještaji o realizaciji Akcionih planova za poglavlja 23 i 24 (dva puta godišnje) i Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016-2018. koji je razmatran u I kvartalu, a potom su, nakon usvajanja Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017 – 2018. u II, III i IV kvartalu, razmatrani Izvještaji o realizaciji obaveza iz aktuelnog Programa pristupanja. **Svih osam obaveza iz Programa rada Vlade je realizovano.**

U nastavku je pregled realizacije obaveza:

1. Program pristupanja Crne Gore EU za period 2017-2018. (27. I 2017);
2. Četvrti kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016-2018. (27. I 2017);
3. Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017 – 2018. (13. IV 2017, 20. VII 2017, 12. X 2017.);
4. Akcioni plan za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju CG EU 2014-2018, za 2017. (27. III 2017.);
5. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. Pregovaračko poglavlje; (19. I 2017, 27. VII 2017);
6. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. Pregovaračko poglavlje (19. I 2017, 27. VII 2017);
7. Izvještaj Ministarstva o radu i stanju u upravnim oblastima za 2017. (23. III 2017);
8. Informacija o programima podrške EU CG za 2017. (21. XII 2017.).

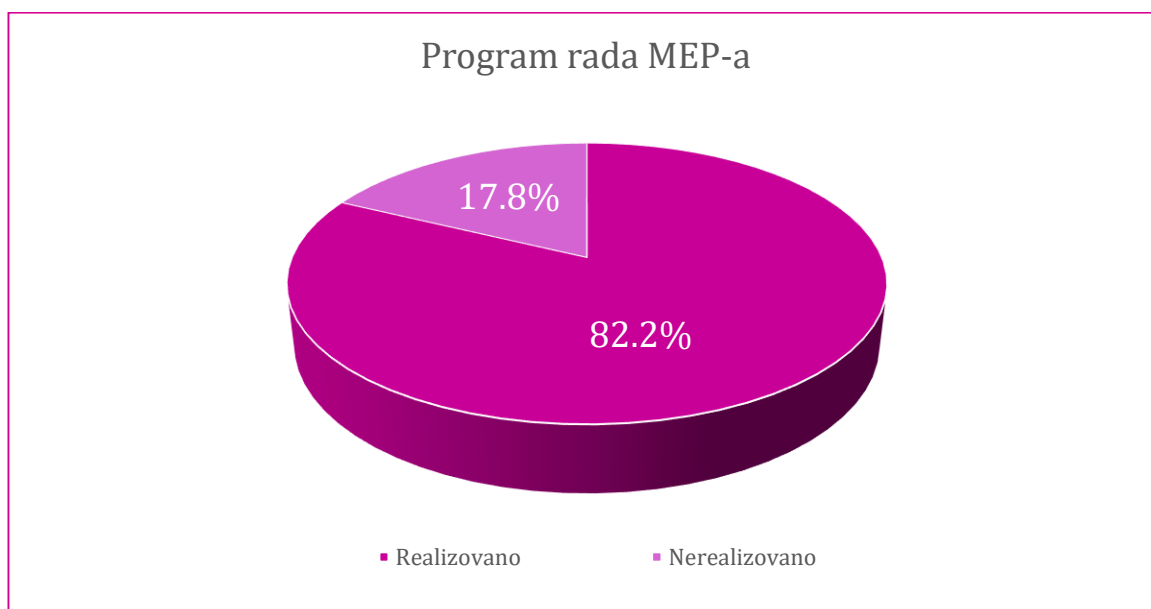

4. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA ZA 2017.

Od ukupno 28 obaveza planiranih Programom rada Ministarstva 23 obaveze su realizovane, što čini 82,2% realizacije, dok je pet obaveza nerealizovano, odnosno 17,8% od čega su tri obaveze bile u značajnoj fazi realizacije u toku 2017.

Svih 12 obaveza iz I kvartala je realizovano, pet obaveza iz II kvartala je realizovano, dok je jedna u značajnoj fazi realizacije imajući u vidu da su potpisani memorandum o razumijevanju, dok se očekuje potpisivanje sporazuma o tehničkoj podršci u okviru programa Interreg-IPA Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora, i sporazuma o tehničkoj podršci u okviru Dunavskog, MED i ADRIION transnacionalnih programa u 2018. zbog dugotrajnih procedura i usaglašavanja među stranama potpisnicama.

U III kvartalu su realizovane tri obaveze, dok je jedna obaveza odložena zbog neophodnih zakonskih izmjena kao preduslova njene realizacije. Iz IV kvartala tri obaveze su realizovane, jedna obaveza je u fazi realizacije, dok dvije nisu realizovane, takođe, usled neophodnosti usaglašavanja dokumenta između više strana, što je uslovilo dodatne procedure i kašnjenje koje nije uslovljeno od strane Ministarstva.

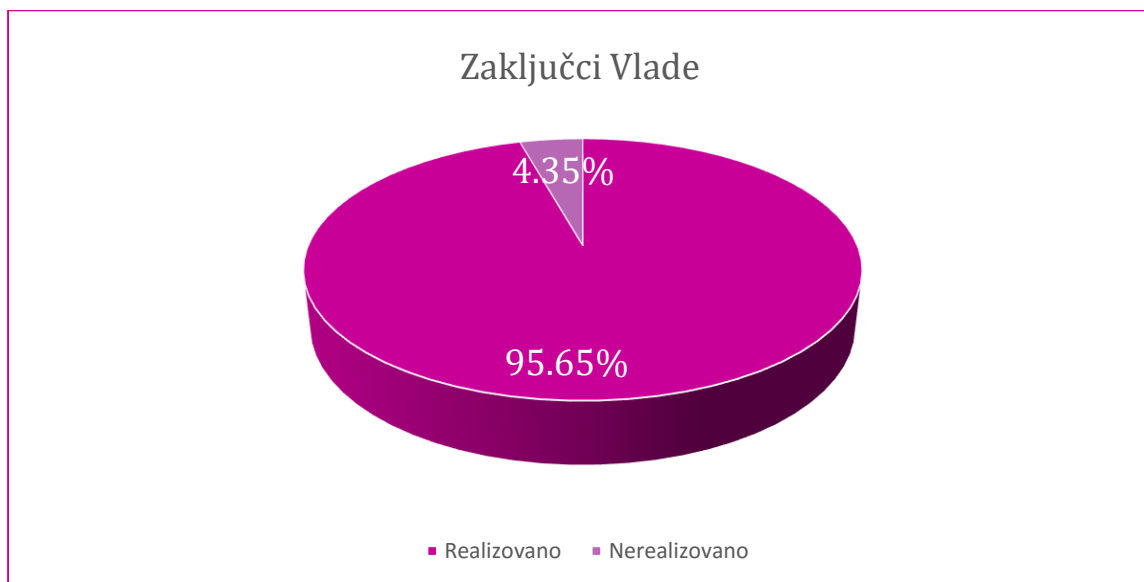

5. REALIZACIJA ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE

U toku 2017. od ukupnog **51 zaključka s Vlade, njih 44 je realizovano**, 2 nisu realizovana, dok pet zaključaka još nije dospjelo.

Realizacija po kvartalima je sledeća:

1. **I kvartal** 9 realizovano;
2. **II kvartal** 10 realizovano, dva nisu realizovana;
3. **III kvartal** 2 realizovana;
4. **IV kvartal** 23 realizovana, pet nije dospjelo.

6. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA

6.1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE EU

Po Programu rada Vlade i u skladu s Programom rada Ministarstva za 2017, Ministarstvo evropskih poslova je pripremilo i dostavilo na usvajanje **dva izvještaja o realizaciji Akcionih planova za 23. i 24. poglavlje, četiri kvartalna i dva polugodišnja izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju.**

Dakle, Vlada je 19. I 2017. usvojila Četvrti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. poglavlje – **Pravosuđe i temeljna prava za period jul - decembar 2016. s Prvim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika** i Četvrti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. pregovaračko poglavlje – **Pravda, sloboda i bezbjednost za period januar - jun 2016.** Dodatno, Vlada je 27. VII 2017. usvojila **Peti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje – Pravosuđe i temeljna prava za period januar - jun 2017. s Drugim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika** i **Peti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. pregovaračko poglavlje – Pravda, sloboda i bezbjednost za period januar - jun 2017.**

Dvanaesti, trinaesti, četrnaesti, odnosno petnaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za ukupan period od oktobra 2016. do septembra 2017. usvojeni su na sjednicama Vlade od 23. II 2017, zatim 27. IV 2017. na sjednici od 21. VII 2017, odnosno na sjednici od 20. X 2017.

Šesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul - decembar 2016. usvojen je 30. III 2017. Izvještaj je razmotren na skupštinskom Odboru za evropske integracije 13. IV 2017, a Skupština ga je prihvatila 2. VI 2017, dok je **Sedmi polugodišnji izvještaj** o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar - jun 2017, usvojen 14. IX 2017, Odbor za evropske integracije ga je razmotrio 9. XI 2017, a Skupština prihvatila 23. XII 2017.

Ministarstvo je pripremilo i **Prilog Izvještaju EK o Crnoj Gori** za period 1. X 2016 - 20. X 2017, koji je Vlada usvojila 2. XI 2017. Nakon usvajanja, Prilog je preveden i dostavljen Evropskoj komisiji 3. XI 2017.

Nastavljen je intenzivan dijalog Crne Gore i Evropske unije posredstvom sastanaka Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i nizom drugih sastanaka zajedničkih tijela, koja su osnovana na osnovu člana 123 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Tako je VIII sastanak **Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje**, kojim je predsjedavao **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović**, održan 20. VI 2017. u Luksemburgu (Belgija). Delegaciju EU je, u ime visoke predstavnice EU Federike Mogerini, predvodila **ministarka za evropska pitanja Malte Helena Dali**, dok je u ime Evropske komisije sastanak vodio **generalni direktor za susjedstvo i politiku proširenja Evropske komisije Kristijan Danijelson**. Sastanak Savjeta je bio prilika za pregled napretka Crne Gore u njenim pripremama za pristupanje i za razmatranje prioriteta za dalji rad u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Savjet je pozdravio kontinuirano sprovođenje akcionih planova za poglavlja 23 i 24, kao i otvaranje nekoliko pregovaračkih poglavlja od njegovog posljednjeg sastanka.

U Podgorici je 7. XII 2017. održan sedmi sastanak **Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i Evropske unije**. Sastanak su otvorili **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović**, i **šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner**. Ministar Pejović je tom prilikom izrazio očekivanje da će Strategija proširenja i Izvještaj za Crnu Goru *podcrtati napredak zasnovan na individualnim zaslugama svake od država regiona* i da će Crna Gora dobiti dalje smjernice kako bi se omogućilo da ona, kao i druge države regiona, ispune svoje obaveze i idu prema članstvu.

U kontekstu sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, tokom 2017. redovno su održani sastanci **svih sedam pododbora**.

U Podgorici je 14 - 15. III 2017. održan **VII sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost** između Crne Gore i Evropske komisije. Sastanak su otvorili **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović** i **vršilac dužnosti šefa Odjeljenja za Crnu Goru u Generalnom direktoratu Evropske komisije za proširenje Tomas Haglajtner**. Predstavnici crnogorskih institucija predstavili su napredak ostvaren u ovoj oblasti od prethodnog sastanka koji je održan u martu 2016. Ključne teme sastanka ticale su se reformi koje je Crna Gora sprovela u oblastima pravosuđa, borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, temeljnih prava, azila, migracija, upravljanja granicama i vizne politike. U svim oblastima razmotreno je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i institucionalnog okvira sa standardima EU i dosadašnji ostvaren bilans rezultata.

VII sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku održan je u Briselu 24 - 25. IV 2017. Učesnici sastanka su razmatrali napredak koji je ostvaren u oblastima obrazovanja, kulture, nauke i istraživanja, informatičkog društva i medija, kretanja radnika, i socijalne politike i zapošljavanja. Pored institucija koje djeluju u navedenim oblastima, crnogorsku delegaciju su činili i predstavnici Ministarstva evropskih poslova.

U Podgorici je 7. VI 2017. održan **X sastanak Pododbora za saobraćaj, energetiku, životnu sredinu i regionalnu politiku** između Crne Gore i Evropske komisije, dok je **VIII sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju**, koji su otvorili **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović** i predstavnica Jedinice za Crnu Goru u

Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Evropske komisije **Marija Fernandez** održan 8. VI 2017.

U Briselu je 3. X 2017. održan sastanak **Pododbora za industriju, trgovinu, carine, poreze i saradnju sa drugim zemljama kandidatima**. Na sastanku **Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo**, koji je, takođe, održan u Briselu 6. XI 2017. su predstavnici Evropske komisije ocijenili da je Crna Gora ostvarila dobar napredak u oblastima vezanim za tri pregovaračka poglavlja, što je posebno značajno s obzirom da su dosadašnje obaveze iz pristupanja bile veoma zahtjevne.

Sastanak **Pododbora o ekonomskim i finansijskim pitanjima i statistici** je održan 21. XI 2017. u Podgorici. Predstavnici Evropske komisije su pozdravili napore preduzete u cilju sprovođenja fiskalne konsolidacije, posebno usvajanje Fiskalne strategije, ističući da definisane mjere predstavljaju dobru osnovu za stabilizaciju i da je neophodno nastaviti rad na njihovoj implementaciji. U svim **oblastima razmotreno je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i institucionalnog okvira sa standardima EU i dosadašnji ostvaren bilans rezultata**.

Pored pomenutog, u Budvi je 8 - 9. VI 2017. održan IX sastanak **Zajedničkog konsultativnog odbora civilnog sektora između Evropske unije i Crne Gore**. S crnogorske strane, sastanak je otvorio ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, a s evropske vršilac dužnosti šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, **Tomas Haglajtner**. **X sastanak ovog tijela** održan je 19. XII 2017 u Briselu, a teme su se ticale oblasti medija i digitalizacije. Usvojena je Zajednička deklaracija s konkretnim sugestijama i preporukama Vladi u cilju ispunjenja završnih mjerila u poglavljima koja obuhvataju **oblast zdravstvene zaštite i slobode kretanja robe**, koji su od posebnog značaja za kvalitet života svih crnogorskih građana. Pripremljene su i preporuke koje se tiču podrške Vlade Crne Gore civilnom sektoru.

U Danilovgradu je 8. XII 2017. održana IX sjednica **Zajedničkog savjetodavnog odbora između Komiteta regiona EU i Crne Gore**, na kojem je u fokusu bio ekonomski razvoj zasnovan na lokalnim resursima i održivom turizmu. Ministar Pejović je istakao partnerski odnos koji Vlada i pregovaračka struktura imaju s lokalnim samoupravama, opštinama pojedinačno i Zajednicom opština Crne Gore. Naglasio je da se nedavnim otvaranjem pregovaračkog poglavlja 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata otvorila prilika za razmišljanje na koji način će Crna Gora narednih godina pripremiti svoj sistem i kakva želi da bude članica EU.

U dijelu regionalnog okvira saradnje, a kada je evropska agenda u pitanju, ističe se II sastanak **Zajedničkog odbora za sprovođenje Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji**, koji je 7. IV 2017. održan u Tirani. Crnogorsku delegaciju je predvodila generalna direktorka za pristupanje EU **Jelena Burzan**. Tokom sastanka su razmijenjena iskustva dvije države u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, sprovođenju Instrumenta za pretpristupnu pomoć EU na nacionalnom i prekograničnom nivou, korišćenje direktne budžetske podrške u sektoru reforme javne uprave, kao i za prenos crnogorskog znanja i iskustva u pripremi za pregovore i stvaranju pregovaračke strukture.

Pored toga je u Skoplju 18. IX 2017. održan III sastanak **Zajedničkog odbora za sprovođenje Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Makedonije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji**. Sastanak su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i potpredsjednik Vlade Makedonije za evropske poslove **Bujar Osmani**, koji su dosadašnju saradnju dvije države u oblasti evropske integracije ocijenili veoma uspješnom i prenijeli spremnost za njeno intenziviranje u cilju kvalitetnije i brže integracije u EU. U okviru tri radne sesije, predstavnici dvije države su razmijenili mišljenje o aktuelnom statusu pregovaračkog procesa u oblasti vladavine prava, kao i poglavljima 8. Konkurencija i 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. Na sastanku je istaknut značaj saradnje zemalja Zapadnog Balkana u procesu pristupanja, a crnogorska strana je ponovila spremnost da svoje iskustvo iz dosadašnjeg rada podijeli sa susjedima.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i ministar vanjskih poslova BiH **Igor Crnadak** potpisali su **Sporazum između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara BiH u kontekstu saradnje u oblasti evropske integracije** u Podgorici 14. II 2017. Sporazum je stupio na snagu 27. X 2017.

U toku je usaglašavanje *Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova u kontekstu saradnje u oblasti evropske integracije*. MEP je poslao dodatne komentare na nacrt sporazuma 6. X 2017, te zbog toga očekujemo njegovo što skorije potpisivanje. Time ćemo zaključiti sve sporazume ove vrste, odnosno sveobuhvatne konvencije koje smo dužni zaključiti sa svim državama u kojima je stupio na snagu SSP, a na osnovu člana 15 SSP-a.

U cilju redovnog praćenja napretka postignutog u domenu vladavine prava Evropska komisija je organizovala niz **ekspertske misije** i to - u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (30. I - 3. II 2017), zaštite ljudskih i manjinskih prava (3 - 7. IV), prevencije korupcije (5 - 9. VI), vanjske granice (26 - 29. VI) i borbe protiv trgovine ljudima (17 - 20. VII). Ekspertske misije predstavljaju način praćenja napretka postignutog u oblasti vladavine prava. Ministarstvo evropskih poslova je u saradnji s relevantnim organima učestvovalo u pripremi i organizaciji ovih misija.

MEP je koordiniralo organizaciju i pripremu ekspertske misije u oblasti medija koja je održana na inicijativu Evropske komisije i Savjeta Evrope, a u sklopu zajedničkog trogodišnjeg regionalnog projekta Savjeta Evrope i EU „**Jačanje pravosudne ekspertize o slobodi izražavanja i medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX)**“ Cilj misije je **priprema Analize medijskog sektora u Crnoj Gori**.

6.1.1. PREGOVORI O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

2017. smo završili s 30 otvorenih i tri privremeno zatvorena poglavlja. Na devetoj Međuvladinoj konferenciji o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji na ministarskom nivou, održanoj 20. VI 2017, **otvoreni su pregovori u poglavlju 1 – Sloboda kretanja robe i poglavlju 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih fondova i privremeno zatvoreni pregovori u poglavlju 30 – Vanjski odnosi, dok su na desetoj Međuvladinoj**

konferenciji održanoj 11. XII 2017. otvoreni pregovori u **poglavljima 2 – Sloboda kretanja radnika i 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga**. Zajednički je ocijenjeno da, ispunjavanjem obaveza iz procesa pristupanja, Crna Gora potvrđuje svoje snažno proevropsko opredjeljenje i samouvjereno nastavlja put prema članstvu u EU.

Nakon što je usvajanjem Akcionog plana za usklađivanje s pravnom tekovinom EU u oblasti monetarne i ekonomske politike 30. III 2017. ispunjeno posljednje početno mjerilo, **Pregovaračka pozicija za poglavlje 17 – Ekonomska i monetarna unija, predložena od strane Ministarstva evropskih poslova, usvojena je na sjednici Vlade 30. VI 2017.**

Ministarstvo evropskih poslova je aktivno učestvovalo u pripremi sjednica, i materijala koji su razmatrani na ukupno četiri sjednice **Kolegijuma za pregovore** održane tokom 2017. i to 7. IV, 26. VI, 8. XI i 27. XII 2017. Na XVI sjednici održanoj 7. IV 2017. su razmotrene pregovaračke pozicije za poglavlja 17 - Ekonomska i monetarna unija i 27 - Životna sredina i klimatske promjene. Na XVIII sjednici održanoj 8. XI 2017, razmotrena je **Analiza stanja s planom ispunjenja mjerila po poglavljima pravne tekovine**, koju je pripremio Ministarstvo, a koja sadrži pregled obaveza za ispunjenje mjerila i plan za njihovu realizaciju. Na XIX sjednici Kolegijuma je nastavljeno praćenje stepena ostvarenosti standarda za otvaranje i zatvaranje pregovora u više oblasti pravne tekovine EU, razmotrene ključne aktivnosti za ispunjenje privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24 i usvojeni su zaključci koji obavezuju na dalje djelovanje institucija.

U pripremi i uz koordinaciju Ministarstva evropskih poslova, 30. VI 2017. održana je i **šesta sjednica Savjeta za vladavinu prava** na kojoj je diskutovano o stepenu implementacije akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24, posebno apostrofirajući važnost blagovremene i kvalitetne realizacije svake pojedinačne mjere iz navedenih dokumenata. Posebna pažnja u diskusiji bila je posvećena aktivnostima čijom realizacijom će se doprinijeti ispunjavanju 83 privremena mjerila, s ciljem skorijeg dobijanja mjerila za zatvaranje pregovora u poglavljima 23 i 24. U radu sastanka učestvovao je **ministar evropskih poslova i glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović**, kao i **sekretar Ministarstva evropskih poslova i pregovarač za poglavlja 23 i 24 Miodrag Radović**.

U organizaciji MEP-a je održana i XX sjednica **Pregovaračke grupe** 11. IX 2017. Posebna pažnja na sjednici je posvećena aktivnostima na ispunjenju završnih mjerila u 23 pregovaračka poglavlja.

KONFERENCIJE, SUSRETI, I REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI

5. IV 2017, Podgorica – Panel diskusija na temu “Razmjenom iskustva, do članstva: kako Hrvatska pomaže Crnoj Gori”

O značaju i dometima saradnje u procesu pristupanja Evropskoj uniji govorili su ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, član Odbora za evropske poslove i zamjenik predsjednika Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora **Joško Klisović** i

ambasador Republike Hrvatske u Crnoj Gori **Veselko Grubišić**. Ministar Pejović je istakao da su iskustva kolega iz Hrvatske veoma značajna za institucije i pregovaračku strukturu Crne Gore, te da su pomogla da u značajnom broju oblasti kvalitetnije ispunjavamo obaveze.

5. V 2017, Podgorica – Obilježen Evropski dan samostalnog života

Zajednički je zadatak i potreba svih nas da u narednim godinama što više i što bolje radimo na izgradnji evropskih standarda i tome da svi imamo jednaka prava, poručio je **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović** na obilježavanju *Evropskog dana samostalnog života* koji je 5. V 2017. organizovan na Trgu nezavisnosti u Podgorici. Izvršna direktorica Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore **Marina Vujačić** je istakla da je Evropski dan samostalnog života prilika da podsjetimo na važnost samoprihvatanja i samoodređenja osoba s invaliditetom. Događajem u organizaciji UMHCG u saradnji s Ministarstvom evropskih poslova se Crna Gora pridružila drugim državama Evrope, među kojima su i članice EU koje obilježavaju ovaj datum.

2. VI 2017, Podgorica - Ministar Pejović primio stažiste DG NEAR

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović primio je stažiste Generalne direkcije za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Evropske komisije. Petnaest stažista, iz država članica EU, boravili su u posjeti Crnoj Gori u cilju upoznavanja s procesom evropske integracije i pripremama za članstvo u EU. Ministar Pejović je upoznao goste s procesom evropske integracije Crne Gore, sprovedenim reformama i spremnosti za otvaranje preostalih poglavlja, te planovima za početak faze njihovog privremenog zatvaranja.

22. VI 2017, Podgorica – Održan radni doručak s novinarima

U organizaciji Ministarstva evropskih poslova i Fondacije Konrad Adenauer, a povodom *otvaranja pregovora u poglavljima 1. Sloboda kretanja robe i 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i privremenog zatvaranja pregovora u poglavlju 30. Vanjski odnosi*, održan je radni doručak s novinarima. S predstavnicima medija su razgovarali **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović**, šef Radne grupe za 30. poglavlje, generalni direktor za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije **Goran Šćepanović**, šefica Radne grupe za 22. poglavlje, načelnica Direkcije za koordinaciju podrške EU u Ministarstvu evropskih poslova **Ivana Vujošević** i načelnica Direkcije za infrastrukturu kvaliteta u Ministarstvu ekonomije **Ana Martinović**.

29. VI 2017, Podgorica - Konferencija „Pet godina pristupnih pregovora - što smo postigli“

Povodom obilježavanja pet godina od zvaničnog početka pristupnih pregovora, Ministarstvo evropskih poslova organizovalo je konferenciju „Pet godina pristupnih pregovora - što smo postigli“. Konferenciju su otvorili **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović** i **šef Delegacije EU u Crnoj Gori Ajvo Orav**. Ministar Pejović

je istakao da broj ljudi i institucija uključenih u pregovore najbolje pokazuje koliko je proces koji vodimo širok i kakav značajan on ima za Crnu Goru. Poručio je da su proteklih pet godina za Crnu Goru bile period značajnih i temeljitih društvenih promjena zahvaljujući kojima je napravljen ogroman iskorak.

16. X 2017, Podgorica - Sprovođenje SSP-a približilo Crnu Goru članstvu u EU

Ministarstvo evropskih poslova je organizovalo svečanu konferenciju *“Deseta godišnjica od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju – budućnost evropske integracije Crne Gore”*. Događaj je otvorio predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović**, a u uvodnom dijelu su govorili član Evropskog parlamenta **Eduard Kukan** i direktorica za Zapadni Balkan u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Henoveva Ruis Kalavera**. Istaknuto je zadovoljstvo dosadašnjim rezultatima i napretkom u procesu pristupanja EU i poručeno da Crna Gora nastoji da bude primjer drugim državama u regionu koje se pripremaju za članstvo u EU, a da sprovođenje SSP-a predstavlja najbolji okvir za to.

2. XI 2017, Podgorica - Panel na FPN-u: “Perspektive EU i Zapadnog Balkana šest decenija nakon Rimskih ugovora”

Ministarstvo evropskih poslova i Fakultet političkih nauka organizovali su na FPN-u panel debatu na temu: “Perspektive EU i Zapadnog Balkana šest decenija nakon Rimskih ugovora”. Otvarajući skup, dekan Fakulteta, prof. dr **Saša Knežević** je podsjetio na istorijski tok i razvoj evropske ideje i objasnio da je upravo uvjerenje da će jačanje evropskih savezništava doprinijeti ekonomskom razvoju vodilo lidere zapadnoevropskih država na put integracije. Ministar evropskih poslova Crne Gore **Aleksandar Andrija Pejović** je poručio da su Rimski ugovori baza i platforma na osnovu kojih je proteklih šest decenija kreirana Evropska unija i njenih gotovo 200 hiljada stranica pravnih tekstova.

7 – 10. XI 2017, Sarajevo (BiH) - Konferencija Institut ASPEN iz Njemačke

Na konferenciju *„Odgovor na populizam, nacionalizam i autoritarizam u zemljama Zapadnog Balkana i šire”* Aspen instituta iz Njemačke je istaknut značaj saradnje zemalja regiona, i potreba za odlučnijim pristupom Evropske unije prema proširenju zemalja Zapadnog Balkana. Regionalna saradnja je označena kao ključna za postizanje mira, stabilnosti, demokratskog razvoja i sprovođenja reformi koje će ojačati poziciju zemalja Zapadnog Balkana i ugled u EU. Naglašeno je da je odnos Zapadnog Balkana i Evropske unije, pitanje kredibilitnosti evropskog projekta i sposobnosti regije da ispuní obaveze, te da se i sama izbori protiv podjela, nacionalizma, populizma, i da nastavi izgradnju dijaloga i saradnje. **Državna sekretarka Ministarstva evropskih poslova Marina Vujačić** je u okviru panela *„Trenutno stanje demokratije na Zapadnom Balkanu”* istakla posvećenost crnogorskih institucija ispunjavanju obaveza iz pregovaračkog procesa, s posebnim naglaskom na 23 i 24 pregovaračko poglavlje, i ispunjenje privremenih mjerila, i naglasila očekivanja uspješne strategije proširenja.

20. XI 2017, Podgorica - Javna debata o pregovaračkom poglavlju 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga

U Podgorici je održana javna debata o 3. poglavlju - **Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga**. Poručeno je da će realizacija aktivnosti iz okvira trećeg pregovaračkog poglavlja otvoriti značajne mogućnosti, kao što su pravo na poslovno nastanjanje privrednih društava i pružanja usluga iz Crne Gore u svim članicama EU i obratno, automatsko priznavanje stečenih kvalifikacija i obrazovnih isprava, pristup jedinstvenom poštanskom tržištu, kao i jačanje kupovne moći i olakšavanje međunarodne trgovine. Istaknuto je da je ovo bilo prvo poglavlje, nakon vladavine prava, s uspješno ispunjenim mjerilom za otvaranje pregovora.

13. XII 2017 - Više od 100 osnovaca učestvovalo u kvizu o EU putem interneta

115 učenika završnih razreda osnovnih škola učestvovalo je putem **interneta na takmičenju „Koliko znaš o EU?“**. **Cana Bulatović, učenica VIII razreda podgoričke Osnovne škole „Savo Pejanović“, osvojila je prvo mjesto na takmičenju.** Drugoplasirani je bio Jovan Popović, učenik IX razreda Osnovne škole „Vuko Jovović“ iz Danilovgrada, dok je na trećem mjestu Relja Savić, učenik IX razreda Osnovne škole „Sutjeska“ iz Podgorice. Njima su dodijeljene vrijedne nagrade – lap top, bicikl i elektronski čitač knjiga Kindle. **Kviz je sproveo Ministarstvo evropskih poslova u okviru projekta „EU4ME“ koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP.**

26. XII 2017, Podgorica - Prava osoba s invaliditetom su važna za razvoj društva

Panel debatu *Temeljna prava i osobe s invaliditetom* organizovalo je Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore i Ministarstvo evropskih poslova, s ciljem informisanja javnosti o značaju pregovaračkog poglavlja 23 za ostvarivanje i zaštitu prava osoba s invaliditetom. **Ministar evropskih poslova, Aleksandar Andrija Pejović** je poručio da su prava osoba s invaliditetom važna za razvoj društva. O značaju ove oblasti najbolje govori činjenica da se u pregovorima s EU, čak 14 poglavlja na određeni način bavi pravima osoba s invaliditetom. Ministar za ljudska i manjinska prava **Mehmed Zenka** naglasio je da su ljudska prava oblast koja nas održava budnim i konstantno priprema na veći i ozbiljniji angažman. Izvršna direktorica UMHCG **Aleksandra Pavićević** je pohvalila partnerski odnos Ministarstva evropskih poslova i UMHCG, izrazivši očekivanje da će se ovoj praksi pridružiti i drugi državni organi.

6.2. DIREKTORAT ZA PRAVNU TEKOVINU EU

U skladu s obavezama utvrđenim Programom rada Vlade, na sjednici od 27. I 2017, usvojeni su **Četvrti kvartalni Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016-2018, kao i Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018**, koji predstavlja plan prenošenja pravne tekovine u nacionalni pravni sistem u 33 pregovaračka poglavlja. Imajući u vidu da se pravna tekovina EU konstantno mijenja i razvija, kao i da se obaveze u pregovaračkom procesu povećavaju, Program pristupanja se revidira na godišnjem nivou. Ovaj dokument predstavlja treću reviziju izvornog dokumenta (Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014 - 2018). U septembru 2017. otpočela je **izrada PPCG 2018-2020, koji obuhvata period od tri godine**. Nakon što je prispio novi paket celeksa, odnosno pravne tekovine EU, započela je i koordinacija aktivnosti od strane **Komisije za evropske integracije** u dijelu ocjenjivanja relevantnosti i nadležnosti pravne tekovine, kao i definisanja planova, odnosno uvezivanja pravne tekovine s crnogorskim propisima.

Imajući u vidu obavezu izvještavanja o realizaciji PPCG-a, **Ministarstvo je izradilo kvartalne izvještaje (I, II i III)** o realizaciji obaveza predviđenih PPCG-om 2017-2018, koji su usvojeni na sjednicama Vlade 13. IV 2017, 20. VII 2017 i 12. X 2017, dok je u proteklom periodu održano **osam sjednica Komisije za evropske integracije**, čiji članovi učestvuju u izradi PPCG, prate realizaciju i verifikuju izvještaje, odnosno razmatraju planove novog trogodišnjeg Programa.

Prateći obaveze iz Programa rada Ministarstva **Direktorat za pravnu tekovinu EU** je u 2017. dao mišljenja na **196** predloga propisa, odnosno na **135** predloga zakona i **61** podzakonski akt, odnosno na sve akte koji su dostavljeni MEP-u radi davanja mišljenja, čime je ova obaveza ispunjena u stopostotnom procentu.

U **I kvartalu** 2017. dato je mišljenje na ukupno **45** propisa, odnosno **32** zakona i **13** podzakonskih akata. U **II kvartalu** dato je mišljenje na ukupno **57** propisa, odnosno **40** zakona i **17** podzakonskih akata. U **III kvartalu** dato je mišljenje na ukupno **30** propisa, odnosno **25** zakona i **5** podzakonskih akata, dok je u **IV kvartalu** 2017. dato mišljenje na ukupno **64** propisa, odnosno **38** zakona i **26** podzakonskih akata. **Od ukupnog broja datih mišljenja na predloge propisa u 2017, 62 akta sadrže pravnu tekovinu EU, od čega je 46 zakona i 16 podzakonskih akata.**

Ukupno, **Ministarstvo je dalo 196 mišljenja**, što je najveći broj mišljenja datih od 2013. Broj **zakona na koji smo dali mišljenje iznosi 135**, što je najviše još od 2011, odnosno prije početka skrininga. Presjek datih mišljenja po godinama i kvartalima dat je u nastavku:

U prvom kvartalu, najbrojnijem od 2013, **dato je 45 mišljenja;**

U drugom kvartalu najbrojnijem od 2012, **dato je 57 mišljenja;**

U prvom kvartalu **15 propisa je imalo sekundarne izvore**, što je najviše još od 2011;

U drugom kvartalu **21 propis je imao sekundarne izvore**, što je najviše od 2012.

U I kvartalu je donešen **Plan prevođenja** prema kojem se prevodi pravna tekovina EU u okviru projekta *“Jačanje kapaciteta crnogorskih institucija za proces pristupanja EU i instrument Ipa II”*. MEP je Plan predvidjelo u skladu s Programom pristupanja Crne Gore EU i u redovnim konsultacijama s resornim ministarstvima koja su na osnovu sopstvenih potreba vezanih za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva odredila prioritete za prevođenje. Plan prevođenja planiran je na kvartalnom nivou i podrazumijeva prevođenje 7 000 strana pravne tekovine po kvartalu. Realizacija Plana je predstavljena na sjednici KEI održanoj 8. XII 2017, čime je konstatovana njegova dosadašnja realizacija/ispunjenost.

Ministarstvo je pripremio i **Informaciju o uspostavljanju sistema za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije**, koja je usvojena na sjednici Vlade od 28. XII 2017. Informacijom je predviđeno uspostavljanje nove informatičke platforme MEP-a za upravljanje aktivnostima koje proizilaze iz pregovaračkog procesa Crne Gore (Portal), uspostavljanje sistema za stručnu i pravnu reviziju i verifikaciju prevoda, kao i jačanje kadrovskih kapaciteta potrebnih za koordinaciju cjelokupnog procesa izrade crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije.

Krajem novembra 2017. MEP je zatražio otvaranje naloga za Crnu Goru na internetskoj strani CCVista, čime je zvanično pokrenuta procedura za uvrštavanje crnogorskog jezika među postojeće opcije za postavljanje prevoda evropskih akata. **7. XII 2017. je odobren nalog za crnogorski jezik na CCVisti.**

Ministarstvo evropskih poslova je u saradnji s Delegacijom Evropske unije u Podgorici osiguralo 150.000 eura za nadogradnju Portala koji će omogućiti centralizovano upravljanje procesom pripreme crnogorske verzije pravne tekovine, a čiju potpunu funkcionalnost očekujemo krajem 2018.

Uparedo s tim, organizovan je rad na daljoj izgradnji **crnogorske terminološke baze Monterm**. Rad na ovim alatima od izuzetnog je značaja za sve institucije i pojedince koji su u bilo kom svojstvu uključeni u proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Nastavilo se s podrškom cjelokupnom pregovaračkom procesu za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, kroz prevođenje i organizaciju prevođenja niza dokumenata iz pregovaračkog procesa.

Uspješna dinamika sprovođenja aktivnosti potvrđena je i izvještajem **SIGME „Principi javne uprave”**, koji je obuhvatao države članice Zapadnog Balkana uključene u proces evropske integracije, i u okviru indikatora *“Sposobnost Vlade za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom”*, odnosno u okviru podindikatora *„Adekvatnost regulatornog okvira za proces usklađivanja s pravnom tekovinom”* i *„Korišćenje tabela usklađenosti u procesu usklađivanja s pravnom tekovinom”* **ocijenjeni smo maksimalnim ocjenama.**

Početkom 2017, završen je projekt pod nazivom *Prevođenje pravne tekovine EU, crnogorskog zakonodavstva i drugih dokumenata iz procesa pristupanja*, u okviru kojeg je prevedeno oko 12 000 stranica pravne tekovine EU, uključujući osnivačke ugovore, kao i akte iz sekundarnog zakonodavstva. Takođe, započeto je sprovođenje drugog znatno obimnijeg ciklusa prevođenja pravne tekovine EU na crnogorski jezik, u okviru projekta

„Jačanje kapaciteta crnogorskih institucija za proces pristupanja EU i instrument Ipa II”, koji podrazumijeva prevođenje 27 000 strana pravnih akata Evropske unije. U prethodnoj godini prevedena je 31 000 stranica pravnih akata EU, što znači da će do početka juna 2018. Crna Gora imati prevedenu četvrtinu evropske pravne tekovine na crnogorski jezik.

Kako bi se paralelno s pripremom crnogorske verzije pravne tekovine građani upoznali s osnivačkim ugovorima EU i jačala svijest u javnosti o evropskim vrijednostima i razvoju evropske zajednice, u 2017. su **štampani dvojezično, na italijanskom i crnogorskom jeziku, tekstovi Rimskih ugovora** - Ugovor o Evropskoj zajednici za atomsku energiju i Ugovor o Evropskoj ekonomskoj zajednici. U okviru Projekta „Jačanje kapaciteta nadležnih organa za proces pristupanja Crne Gore EU i IPA II instrumenta” **organizovane su dvije studijske posjete** - predstavnici Direkcije za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU u periodu od 11. IX do 15. IX 2017. posjetili su *Direktorat za usklađivanje zakonodavstva Vlade Republike Češke i Ministarstvo vanjskih poslova Republike Poljske*, i tom prilikom razmijenili iskustva u oblasti prenošenja pravne tekovine u nacionalni pravni sistem.

27. III 2017, Podgorica – Konferencija „Šezdeset godina nakon Rimskih ugovora: put koji predstoji Evropi”

Povodom **šezdesete godišnjice potpisivanja Rimskih ugovora** Ministarstvo evropskih poslova je u saradnji s Ambasadom Italije i Delegacijom Evropske unije, a uz podršku projekta tehničke podrške „Jačanje kapaciteta crnogorske uprave za proces pristupanja EU i korištenje IPA II instrumenta”, finansiranog od strane Evropske unije organizovalo konferenciju „Šezdeset godina nakon Rimskih ugovora: put koji predstoji Evropi”. Konferenciju su otvorili **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović i prvi zamjenik generalnog direktora za EU u Ministarstvu vanjskih poslova i međunarodne saradnje Italije Karlo Lo Kašo**.

U okviru dva panela, na kojima su govorili predstavnici vlada, parlamenata i civilnog sektora Crne Gore, Italije, Bosne i Hercegovine i Srbije bilo je riječi o Rimskim ugovorima i njihovom značaju za razvoj ideje ujedinjene Evrope, kao i o budućnosti EU i politike proširenja.

6.3. DIREKTORAT ZA EVROPSKE FONDOVE

U skladu s **Programom rada Vlade za 2017**, Ministarstvo evropskih poslova pripremilo je **Informaciju o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori za 2017**. Ovom informacijom Ministarstvo je pružilo pregled realizacije projekata koji se sprovode u okviru dvije finansijske perspektive 2007-2013 (IPA I) i 2014-2020 (IPA II), koju je Vlada usvojila na sjednici od 21. XII 2017.

Kad je riječ o **Programu rada Ministarstva u 2017**, u okviru **Direktorata za evropske fondove** tokom 2017. sprovedene su aktivnosti na koordinaciji procesa programiranja i nadgledanja programa pretpristupne podrške EU, kao i na koordinaciji saradnje s jedne strane s državnim institucijama, a s druge strane s institucijama EU i njenim državama članicama, i međunarodnim organizacijama, u oblastima povezanim s programima pretpristupne podrške EU.

Tokom 2017, Ministarstvo evropskih poslova je intenziviralo aktivnosti na ažuriranju **sektorskih planskih dokumenata (SPD)**, koji predstavljaju osnovu za višegodišnje planiranje i programiranje u okviru Ipe II u sedam sektora prepoznatih u *Indikativnom strategijskom dokumentu za Crnu Goru* (osim za sektor Regionalna i teritorijalna saradnja). Za svaki od pomenutih sektora, odlukom ministra evropskih poslova, uspostavljene su i **sektorske radne grupe (SRG)**, koje čine predstavnici resornih ministarstava i institucija obuhvaćenih sektorom, na čelu s visokim programskim službenikom vodećeg ministarstva za dati sektor.

Tokom 2017. u koordinaciji Ministarstva započeto je i **programiranje Ipe 2018**. Nakon usaglašavanja je predloženo da se kroz godišnji akcijski program za 2018. finansiraju sektori **Vladavina prava i temeljna prava, Poljoprivreda i ruralni razvoj i Demokratija i upravljanje** u iznosu od 22,8 miliona eura. Sastavni dio godišnje alokacije za Ipu 2018. čine i izdvajanja za Ipard II i za izbjegličku krizu.

Nastavili smo koordiniranje procesa učešća Crne Gore u **Zapadnobalkanskom investicijskom okviru**, koji je usmjeren ka koherentnijem uvezivanju prioriteta za infrastrukturna ulaganja s podrškom koju EU pruža u okviru Berlinskog procesa. Tokom 2017. nastavljeno je ili započeto sprovođenje devet nacionalnih projekata ukupne vrijednosti 13,05 miliona eura koji su odobreni u okviru poziva Zapadnobalkanskog investicijskog okvira tokom 2015. i 2016. Pored ovih, kroz dva poziva raspisana tokom 2017. odobreno je pet novih projekata tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije vrijednih 11,1 miliona eura, dok je u okviru II poziva za sufinansiranje infrastrukturnih ulaganja Crnoj Gori dodijeljen iznos od 9 miliona eura za projekat Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici. Time je ujedno ovo postao prvi infrastrukturni projekt iz oblasti životne sredine koji je podržan sredstvima bilateralnih donatora ovog instrumenta u okviru Berlinskog procesa.

U okviru **procesa programiranja Višekorisničke Ipe**, Evropska komisija je usvojila akcijski program za Višekorisničku Ipu za 2017. u vrijednosti od 168 miliona eura,

koji uključuje i Program za civilno društvo i medije 2016-2017 ukupne vrijednosti 87,3 miliona eura, kao i Program za Agendu povezivanja, koji će biti predmet posebne odluke Evropske komisije.

Osim toga, u 2017. finansijske sporazume je u ime Crne Gore potpisao Nacionalni koordinator za Ipu, od čega je **osam finansijskih sporazuma** (za bilateralne prekogranične programe za alokaciju 2016, **ADRION** transnacionalni program, godišnji akcijski program za Crnu Goru za 2016, godišnji akcijski program za Crnu Goru za 2017, za direktnu budžetsku podršku za reformu javne uprave u Crnoj Gori i za podršku za poljoprivredu i ruralni razvoj Iparad II, kao i Bilateralni sporazum i Sporazum o partnerstvu za bilateralni program prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo 2014-2020) Takođe, **Nacionalni koordinator za Ipu** je dostavio godišnje izvještaje za sprovođenje programa Evropskoj komisiji u februaru za programe iz Ipe II, odnosno u junu za programe iz Ipe I.

U kontekstu unapređenja regionalne saradnje, **Direktorat za evropske fondove** nastavio je s koordiniranjem sprovođenja prekograničnih i transnacionalnih programa, koji korisnicima omogućavaju realizaciju projekata u oblastima ekonomske saradnje, inovacija, zaštite životne sredine, turizma, poljoprivrede, kulture, obrazovanja, zapošljavanja i socijalne kohezije.

Objavljen je i **I poziv** u okviru programa Crna Gora – Kosovo, Srbija – Crna Gora, Italija – Albanija – Crna Gora, kao i **II poziv** u okviru dva transnacionalna programa: MED i Dunavskog programa, a koje je **prethodno pripremio Direktorat za evropske fondove u saradnji s partnerskim zemljama**. U okviru programa prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe II do sada je odobreno 46 projekata čija ukupna vrijednost za crnogorske partnere iznosi 5,6 miliona eura. Takođe, nastavljeno je sprovođenje podrške potencijalnim i krajnjim korisnicima koji imaju za cilj unapređenje znanja i vještina za pripremu i uspješno sprovođenje projekata u skladu sa zahtjevima EU.

Direktorat za evropske fondove je preuzeo i koordinaciju sprovođenja **makroregionalnih strategija EU** u Crnoj Gori, od kojih su za Crnu Goru najznačajnije Jadransko-jonska i Dunavska. Shodno tome, Ministarstvo evropskih poslova sprovodi strateški projekat „*Jedinica za podršku – podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za jadransko-jonski region (EUSAIR) – Facility Point*“, koji se finansira iz IV prioriteta ADRION programa, a ima za cilj jačanje institucionalnih kapaciteta ključnih zainteresovanih strana i javnih uprava država uključenih u upravljanje Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region.

Tokom 2017. održano je **14 sastanaka odbora za nadgledanje, kao i bilateralni sastanci** u cilju pravilnog sprovođenja prekograničnih i transnacionalnih programa Ipe II, i to:

1. Za INTERREG-IPA program prekogranične saradnje za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru u Zagrebu 31. I 2017;
2. Za program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, u Podgorici 10. II 2017;
3. Za Jadransko-jonski transnacionalni program (ADRION), u Janjini 10-12. V 2017, u Ankoni 25. X 2017. i Atini 18-19. XII 2017;

4. Za Dunavski transnacionalni program, u Beogradu 13-14. VI 2017. i Beču 28-29. XI 2017;
5. XVI sastanak Upravnog odbora ZIO u Štokholmu 14. i 15. VI 2017;
6. Za Mediteranski transnacionalni program (MED), u Marseju 20-21. VI 2017;
7. Za INTERREG-IPA program prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru, u Podgorici 24. I, u Tirani 4-5. VII i u Lećeu 22-23. XI 2017;
8. Za program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora, u Sarajevu 17. XI 2017;
9. U okviru programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, u Podgorici je 30. XI 2017. održan bilateralni sastanak između operativnih struktura Programa;
10. Sastanak Sektorskih nadglednih odbora, u Podgorici 1. XII 2017;
11. Sastanak Nadglednog odbora za Instrument pretpristupne podrške u Podgorici 7. XII 2017;
12. Za program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija, u Tirani 29. XII 2017.

U cilju promocije programa i informisanja potencijalnih korisnika i građana o podršci Evropske unije Crnoj Gori organizovano je **12 događaja** povodom objavljenih poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru prekogranične saradnje, Interreg mediteranskog programa saradnje i Interreg i transnacionalnog Dunavskog programa saradnje.

27. II 2017, Rožaje – Info dan/Forum za uspostavljanje projektnih partnerstava u okviru Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014-2020

U organizaciji Ministarstva evropskih poslova Crne Gore, Ministarstva administracije lokalne samouprave Republike Kosovo i Zajedničkog tehničkog sekretarijata, održan je Info dan/Forum za uspostavljanje projektnih partnerstava, u sklopu pripreme za objavu prvog poziva za podnošenje predloga projekata u okviru IPA programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014-2020. Na forumu su predstavljeni ciljevi prekograničnog programa, principi projektnih partnerstava, sadržaj Uputstva za podnosiocje projektnih predloga i Aplikacioni paket, kao i događaji koji će biti organizovani u narednom periodu. Glavni dio foruma su bile **tri tematske radionice** organizovane u skladu sa specifičnim tematskim prioritetima programa koji obuhvataju: Podsticanje zapošljavanja, mobilnost radne snage i socijalna i kulturna inkluzija s obe strane granice; Zaštitu životne sredine, podsticanje prilagođavanja klimatskim promjenama i njihovog smanjenja, sprečavanje i upravljanje rizicima; Promociju turizma i kulturnog i prirodnog nasleđa.

Više od **70 potencijalnih aplikanata** iz Crne Gore i Kosova koji su učestvovali na forumu dobili su potrebne informacije o mogućnostima koje im se pružaju u okviru ovog programa. Forum je bio prilika da predstavnici opština, nevladinih organizacija, obrazovnih i drugih organizacija i institucija razmijene svoje projektne ideje i kontakte, s ciljem uspostavljanja partnerstava prije objave prvog Poziva.

20. III 2017, Podgorica – Svečana konferencija i Info sesija, 2 miliona iz prvog Poziva u okviru Programa prekogranične saradnje između Crne Gore i Kosova 2014-2020

Povodom otvaranja prvog Poziva u okviru Programa prekogranične saradnje između Crne Gore i Kosova 2014-2020, **Ministarstvo evropskih poslova** je u Podgorici organizovalo svečanu konferenciju i informativnu sesiju, na kojima su potencijalnim korisnicima projekata i ostalim zainteresovanim javnostima predstavljeni programski prioriteti i pravila za dostavljanje projektnih predloga. Otvarajući programsku konferenciju, ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je naglasio da su projekti značajno doprinijeli ostvarivanju konkretnih programskih ciljeva, uključujući i ekonomski razvoj programskog područja, zaštitu njegovog biodiverziteta i promociju održivog korišćenja prirodnih resursa, s posebnim akcentom na sektoru poljoprivrede i šumarstva i sektoru turističkog razvoja.

Zamjenik ministra u Ministarstvu lokalne samouprave Kosova **Bajram Gecaj** je podsjetio da je primarni cilj Programa da se unaprijedi život građana s obje strane granice, i pozvao je sve potencijalne korisnike da prisustvuju informativnim sesijama koje će biti organizovane u Bijelom Polju, Peći i Đakovici. Predstavnica Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Adrijana Miku** istakla je značaj regionalne saradnje, koja predstavlja jedan od prioriteta evropske agende proširenja. Ukazala je na zapažene rezultate koje Crna Gora ostvaruje u sprovođenju prekograničnih programa, i napomenula da je implementacijom preko 130 projekata, Crna Gora u značajnoj prednosti u odnosu na ostale države Zapadnog Balkana.

21. III 2017, Bijelo Polje – Informativna sesija povodom objave prvog Poziva u okviru Programa prekogranične saradnje između Crne Gore i Kosova 2014-2020

Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći **Ministarstva finansije Crne Gore, kao Ugovorno tijelo, u saradnji Ministarstvom evropskih poslova** je 21. III 2017. u Bijelom Polju organizovao informativnu sesiju, nakon objave prvog poziva za podnošenje predloga za Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014 – 2020. Informativna sesija je organizovana u cilju jačanja kapaciteta potencijalnih aplikanata za grantove iz Crne Gore u pripremi predloga projekata, u skladu sa zahtjevima Evropske unije i kriterijima postavljenim u aplikativnom paketu. Informativnu sesiju su vodili **Ines Backović i Iva Vujović**, menadžeri za ugovaranje u okviru Direkcije za ugovaranje i **Marko Đukić**, finansijski kontrolor iz Direkcije za finansije.

Po završetku svih prezentacija, potencijalni kandidati su pokrenuli značajan broj pitanja, od kojih se većina odnosila na prihvatljivost podnosilaca prijava, angažovanje stručnjaka, način na koji se prikazuju troškovi transporta itd.

21. XI 2017, Rožaje – Forum za podsticanje projektnih partnerstava i Informativna sesija povodom Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020ž

Ministarstvo evropskih poslova organizovalo je Forum i Informativnu sesiju na kojoj je predstavljen Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020. Na događaju je prezentovan finansijski okvir od **2,04 miliona eura** za projekte u oblasti zapošljavanja i zaštite životne sredine. Predstavnic Ministarstva evropskih poslova **Anita Beriša** je podsjetila da su kroz tri dosad otvorena poziva za dostavljanje predloga projekata podržana 34 projekata u iznosu od 6,2 miliona eura. Ona je naglasila da je u okviru ovog poziva **raspoloživo 2 miliona eura za projekte u oblasti zapošljavanja i zaštite životne sredine**. “Imajući na umu zajedničke izazove zajednica u programskoj regiji, ovaj program će svakako doprinijeti njihovom ekonomskom i društvenom razvoju”, kazala je savjetnica predsjednika Opštine Rožaje **Amela Kalender** otvarajući skup i izrazila nadu da će sredstva biti iskorištena na najbolji mogući način.

Forum je bio prilika da predstavnici opština, nevladinih organizacija, obrazovnih i drugih organizacija i institucija dobiju potrebne informacije o mogućnostima koje im se pružaju u okviru ovog programa i razmijene projektne ideje i kontakte u cilju pripreme projektnih predloga.

23. XI 2017, Nikšić – Informativna sesija povodom Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020

Kako bi potencijalnim podnosiocima projektnih predloga približili specifičnosti Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020 i način podnošenja aplikacija, **Ministarstvo evropskih poslova** je organizovalo niz aktivnosti kako bi se promovisao poziv i raspoloživa EU sredstva. Predstavnik Ministarstva evropskih poslova **Miodrag Račeta** je, na Informativnoj sesiji održanoj u Nikšiću, podsjetio da je bilo u prethodnoj perspektivi kroz tri raspisana poziva podnijeto ukupno 297 projektnih prijedloga. On je dodao da je intenzivirana ekonomska saradnja dvije države, što je doprinijelo stvaranju partnerstava i opštem poboljšanju ekonomske situacije kroz projekte iz oblasti turizma i poljoprivrede kao prioriternih grana razvoja u pograničnim regionima. Predsjednik Opštine Nikšić **Veselin Grbović** je izrazio zadovoljstvo što se ta Opština nalazi u programskoj oblasti. Istakao je spremnost lokalne uprave da učestvuje u ovom Pozivu i ponudi kvalitetne projektne predloge.

Potencijalni korisnici su imali priliku da na skupu dobiju potrebne informacije o raspoloživim sredstvima, prihvatljivosti korisnika i troškova, potencijalnim aktivnostima, kao i načinu apliciranja.

17. III 2017, Podgorica – Svečana konferencija povodom objave prvog Poziva za dostavljanje predloga projekata okviru INTERREG-IPA programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru 2014-2020

Povodom objave prvog Poziva u okviru Interreg-IPA programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru 2014-2020, **Ministarstvo evropskih poslova** je u Podgorici organizovalo svečanu konferenciju na kojoj su potencijalnim aplikantima i ostalim zainteresovanim javnostima predstavljene pojedinosti o programskim prioritetima i pravila za dostavljanje projektnih predloga.

Za prvi poziv je opredijeljeno **25 miliona eura**, a visina bespovratne pomoći dostiže iznos od dva miliona eura po projektu. Na konferenciji su govorili generalna direktorica za evropske fondove **Ivana Glišević Đurović**, predstavnik Ministarstva evropskih integracija Albanije **Gentian Džadžiu**, predstavnik Ambasade Italije u Podgorici **Antonela Fontana**, rukovodilac Upravljačkog tijela prof. **Domeniko Lafordà** i koordinator Zajedničkog sekretarijata **Mauro Novelo**. Konferenciji je prisustvovalo oko 200 predstavnika državnih institucija, lokalnih samouprava i civilnog društva iz Crne Gore, Albanije i Italije.

8. II 2017, Podgorica – Informativni događaj povodom objave drugog Poziva u okviru Interreg Mediteranskog programa saradnje 2014-2020

U organizaciji **Ministarstva evropskih poslova i Zajedničkog sekretarijata Interreg MED Programa** organizovan je informativni događaj na kojem su predstavljene mogućnosti drugog Poziva Mediteranskog programa saradnje 2014-2020. Ovom prilikom predstavljeni su uslovi drugog Poziva, čija je ukupna vrijednost **65 miliona eura**, pri čemu zemlje korisnice Ipe imaju na raspolaganju **tri miliona eura**.

Ministar Aleksandar Andrija Pejović istakao je da Evropska unija nastoji da svojom kohezionom politikom umani postojeće razlike među evropskim regionima, u pogledu njihovog ekonomskog i društvenog razvoja i ekološke održivosti, dodavši da je upravo Mediteranski program jedan od instrumenata za sprovođenje ove politike.

21. III 2017, Podgorica – Info dan povodom najave Drugog poziva za dostavljanje projektnih predloga u okviru Interreg Dunavskog programa saradnje 2014- 2020

Informativni događaj na kojem su predstavljena pravila drugog Poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru Interreg Dunavskog programa saradnje 2014-2020 organizovalo je **Ministarstvo evropskih poslova u Podgorici**.

U okviru drugog Poziva u okviru Interreg Dunavskog programa saradnje 2014-2020, opredijeljeno je 60 miliona eura za projekte koji imaju za cilj jačanje transnacionalne saradnje između regiona i zemalja učesnika, prije svega u oblastima inovativnog i društveno odgovornog djelovanja, ekološkog i kulturnog djelovanja i bolje povezanog i energetske odgovornog regiona. Obraćajući se učesnicima skupa, **ministar Pejović** je naveo da Dunavski transnacionalni program podržava transnacionalnu saradnju partnera iz država, odnosno regiona EU i država korisnica Ipe, u cilju jačanja konkurentnosti

Dunavskog regiona, na kojem danas živi 114 miliona stanovnika. U programu učestvuje devet zemalja članica Evropske unije i tri zemlje korisnice Ipe, među kojima su Crna Gora, Srbija i Bosna i Hercegovina, kao i dvije zemlje korisnice instrumenta Evropskog susjedstva, Ukrajina i Moldavija. Ministar Pejović je naglasio da **ukupan budžet Programa iznosi 263 miliona eura, od čega 202 miliona eura iz Evropskog fonda za regionalni razvoj, 19.8 miliona eura iz Ipe, dok je preostali iznos obezbijeđen kroz nacionalno sufinansiranje.**

23. X 2017, Podgorica – Info dan u okviru Dunavskog transnacionalnog programa

Predstavnici **Ministarstva evropskih poslova** su na događaju informisali prisutne da će kroz prvi poziv ovog Instrumenta biti podržano najviše 36 projektnih predloga vrijednosti do **50 hiljada eura**, koji doprinose sprovođenju Strategije EU za Dunavski region. Krajnji rok za dostavljanje projektnih predloga je 7. XII 2017, a svi projekti moraju imati izražen transnacionalni karakter. Kroz Instrument za podršku razvoju projekata, u okviru Dunavskog transnacionalnog programa biće opredijeljeno **1,5 miliona eura** za pripremu projekata koje će finansirati različiti donatori, saopšteno je na Info danu.

Otvarajući događaj, generalna direktorica za evropske fondove u Ministarstvu evropskih poslova **Ivana Glišević Đurović** istakla je da će Instrument omogućiti pružanje finansijske podrške za razvoj kompleksnih, strateških projekata transnacionalnog karaktera koji će doprinijeti ostvarenju ciljeva Dunavske strategije i ciljeva Dunavskog transnacionalnog programa.

OSTALI SKUPOVI:

24. X 2017, Zagreb – Završna konferencija IPA Prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora, Hrvatska - Bosna i Hercegovina i Hrvatska – Srbija za razdoblje 2007-2013

U Zagrebu je održana završna konferencija povodom predavljanja rezultata ostvarenih u okviru tri **IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Crna Gora, Hrvatska - Bosna i Hercegovina i Hrvatska – Srbija** za razdoblje 2007-2013. Skup je otvorila ministarka regionalnog razvoja i fondova Evropske unije u Republici Hrvatskoj **Gabrijela Žalac**, a učesnike su pozdravili predstavnici Evropske komisije i operativnih struktura četiri zemlje učesnice programa.

Načelnik Direkcije za evropsku teritorijalnu saradnju u Ministarstvu evropskih poslova **Miodrag Račeta** podsjetio je da je već 2008, kada je započelo sprovođenje Programa prekogranične saradnje Hrvatska - Crna Gora 2007-2013, postojalo veliko interesovanje za saradnju organizacija i institucija iz obje države, te da je iznos zatraženih sredstava u tri javna poziva bio šest puta veći od raspoloživog budžeta Programa. Naveo je da je ugovoreno **18 projekata ukupne vrijednosti od 6,8 miliona eura** i istakao odličnu saradnju između operativnih struktura u obje zemlje, kao i pomoć koju je Zajednički

tehnički sekretarijat u Kotoru pružao potencijalnim i krajnjim korisnicima. Ukazao je da je uspješna realizacija ovog programa stvorila odličnu osnovu za zajedničke projekte u Interreg Ipa programu prekogranične saradnje za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru 2014-2020 za koji je opredjeljeno 57,1 milion eura bespovratne podrške EU.

16. XI 2017, Kolašin - Konferencija „Iskustva u povlačenju sredstava EU – izazovi, mogućnosti i modeli dobre prakse“, u organizaciji FORS Montenegro

Na konferenciji održanoj u Kolašinu u organizaciji NVO FORS Montenegro, u saradnji s Delegacijom Evropske unije u Podgorici i Ministarstvom evropskih poslova, **uvodna obraćanja imali su državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova Marina Vujačić**, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Ajvo Orav**, ambasador Bugarske u Crnoj Gori **Mladen Červenjakov**, predstavnik ambasade Hrvatske u Crnoj Gori **Hrvoje Vuković**, predsjednica Opštine Kolašin **Željka Vuksanović** i **Veselin Šturanović** iz NVO FORS Montenegro. **Državna sekretarka Vujačić** podsjetila je da je EU najveći donator u Crnoj Gori, te izrazila nadu da će na taj način ovo pitanje percipirati i građani tokom predstojećeg istraživanja, za razliku od nekih država regiona u kojima su istraživanja pokazala suprotna stanovišta od prakse. Navela je da je neophodno osigurati kontinuirano informisanje mogućih korisnika i opšte javnosti o dostupnoj podršci, pravilima i procedurama podnošenja predloga projekata. Istakla je važnost izgradnje kapaciteta za pripremu i sprovođenja projekata EU, posebno na lokalnom nivou jer iskustvo pokazuje da najviše uspjeha u povlačenju sredstava Unije imaju opštine koje su formirale obučene timove za pripremu i sprovođenje projekata. **Šef Delegacije EU u Crnoj Gori Ajvo Orav** istakao da je DEU ponosna na uspješnu saradnju s Ministarstvom evropskih poslova, i da se nada jačanju saradnje s lokalnim vlastima u Crnoj Gori.

Učesnici konferencije će, tokom prvog dana, razgovarati o mogućnostima u okviru finansijske perspektive 2014-2020 i iskustvima i primjerima dobre prakse u korištenju sredstava EU.

20. XII 2017, Podgorica - Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO) - iskustva i mogućnosti

U cilju promocije postignutih rezultata učešćem Crne Gore u Zapadnobalkanskom investicijskom okviru, Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore je organizovalo konferenciju „Zapadnobalkanski investicijski okvir – iskustva i mogućnosti“. Konferenciju su otvorili **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović**, **ministrica ekonomije Dragica Sekulić**, **ministar saobraćaja i pomorstva Osman Nurković**, **ministar održivog razvoja i turizma Pavle Radulović**, stalna predstavnik UN u Crnoj Gori **Fiona Mekluni** i šef sektora za saradnju u Delegaciji EU u Crnoj Gori **Herman Špic**.

Ministar Pejović je naglasio da je podrška EU pripremi i sprovođenju projekata posredstvom ZIO važna za razvoj infrastrukture u oblastima saobraćaja, energetike, zaštite životne sredine, društvene djelatnosti i razvoj privatnog sektora, što doprinosi ispunjavanju važnih evropskih standarda u ovim oblastima. Poručio je da korištenje sredstava EU i pretpristupni proces nije samo puko listanje dokumenata i strategija, nego i

životna oblast koja građanima donosi konkretne koristi, što dokazuju i projekti ZIO. Sastanku je prisustvovalo preko 100 predstavnika nadležnih crnogorskih institucija, Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i nevladinih organizacija.

6.4. DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU, PRAĆENJE USKLAĐENOSTI I PRAĆENJE SPROVOĐENJA STRATEGIJA KOJIMA SE UTVRĐUJU JAVNE POLITIKE

Uzimajući u obzir iskustvo u koordinaciji poslova evropske integracije, obaveza iz pregovaračkog procesa, funkciju pripreme za korištenje fondova EU, ulogu u pregovaračkoj strukturi i interakcije s crnogorskim institucijama i institucijama EU, Ministarstvu evropskih poslova je dodijeljena i nadležnost *„uspostavljanja i razvoja sistema koordinacije i praćenja usklađenosti strategijskih dokumenata kojima se utvrđuju javne politike; saradnja i koordinaciju s ministarstvima i državnim organima u vezi sa strategijskim planiranjem u javnim politikama; i procjena učinka i praćenje stepena sprovođenja strategijskih dokumenata kojima se utvrđuju javne politike”*⁷, koja je pripala **Direktoratu za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike - DES**. Rad Direktorata je podijeljen na dvije direkcije koje se bave praćenjem usklađenosti strategija, odnosno praćenjem sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike.

U cilju pripreme i usvajanja definisanog metodološkog okvira za strategijsko planiranje, uključujući uputstvo o načinu izrade strategijskih dokumenata prošireno pratećom metodologijom DES je, u skladu s obavezom iz Programa rada MEP-a, pristupio **sagledavanju dobrih praksi sistema koordinacija politika novijih članica EU i iskustava iz regiona**. Sagledani su nalazi i zaključci iz više izvještaja SIGME, kao i **dosadašnja iskustva naših institucija koje su prepoznate kao ključne za vršenje pojedinih aspekata funkcije centralne Vlade** – Generalni sekretarijat Vlade, Ministarstvo finansija, i Sekretarijat za zakonodavstvo. Uzeti su u obzir i nalazi dijela civilnog sektora koji je posebnim istraživanjima profilisan za unapređenje oblasti koordinacije i praćenja sprovođenja javnih politika.

Na toj liniji, inicirano je formiranje **Međuresorne radne grupe za izradu akta o postupku izrade, usklađivanja i praćenja strategijskih dokumenata kojima se utvrđuju javne politike** od predstavnika Ministarstva evropskih poslova, Generalnog sekretarijata Vlade, Ministarstva finansija i Ministarstva javne uprave.

DES je, paralelno s tim, radio i na **uspostavljanju akreditovanog programa obuka za državne službenike koji će pružiti neophodno znanje za efikasnije planiranje politika**. Predstavnici DES-a, su u okviru procesa izrade predloga Programa obrazovanja za stručno usavršavanje državnih službenika za strategijsko planiranje, održali niz sastanaka s partnerskim institucijama u ovom procesu - Centrom za stručno obrazovanje

⁷ Uredba o izmjenama i dopunama uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“ br. 3/17)

(CSO) i Upravom za kadrove (UzK). Na navedenim sastancima definisani su osnovni principi i rešenja iskorištena za izradu predloga Programa obrazovanja. Predlog Programa je dostavljen CSO-u krajem decembra 2017. u cilju započinjanja zvaničnog procesa akreditacije i biće realizovan uz podršku i prisustvo konsultanata *NICO-a (Northern Ireland Co-operation Overseas)*.

Shodno *Odluci o obrazovanju Komisije za pripremu Predloga srednjoročnog programa rada Vlade Crne Gore (2018 – 2020)* od 5. X 2017, **generalna direktorica za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike** imenovana je za zamjenicu predsjednika Komisije. Komisija je formirana s ciljem kreiranja srednjoročnog okvira za djelovanje Vlade Crne Gore i efikasnijeg jačanja koordinacije javnih politika u procesu pristupanja EU. Predstavnici MEP-a učestvovali su u radu pomenute Komisije kroz aktivno učešće na formulisanju teksta, pripremu neophodnih metodoloških smjernica i saradnju s međunarodnim ekspertima.

Prateći preporuke Evropske komisije iz Izvještaja o napretku za 2016. o potrebi bolje koordinacije politika i unapređenja srednjoročnog strategijskog planiranja, DES je za bolje obavljanje svojih funkcija pripremio **Analizu postojećeg sistema koordinacije pripreme strategijskih dokumenata s predlogom mjera za unapređenje tog sistema koju je Vlada usvojila na sjednici od 20. VII 2017.** Informacijom se ukazuje na tri prioriteta cilja djelovanja u narednom periodu: 1. Povećanje kvaliteta strategijskih akata i njihova optimizacija; 2. Uspostavljanje sistema koordinacije strategijskih dokumenata; 3. Uspostavljanje srednjoročnog strategijskog planiranja uz koordiniran međuresorni pristup.

Tokom 2017. DES je, u kontekstu novih nadležnosti MEP-a, dalo preliminarne komentare i sugestije (u formi priprema za sjednice Komisije i zvaničnih dopisa) za unapređenje **17 strategijskih dokumenata i to: pet strategija, šest akcionih planova, šest izvještaja o realizaciji strategijskih dokumenata.** Svi komentari zasnivali su se na analizi tri kriterijuma: a) usklađenost strategijskog dokumenta s postojećim strategijskim okvirom Crne Gore b) usklađenost s obavezama iz procesa evropske integracije Crne Gore i c) metodološke smjernice za unapređenje dokumenta.

DES je pripremio i predlog za unapređenje Pravaca razvoja Crne Gore za period 2018-2021. u dijelu praćenja realizacije, uz odgovarajući uporedni prikaz indikatora.

U cilju unapređenja koordinacije javnih politika i sistema srednjoročnog strategijskog planiranja, DES je organizovao niz konsultacija u zemlji i inostranstvu s ciljem razmatranja uporednih modela, upoznavanja javnosti s nedostacima postojećeg strategijskog okvira i iznalaženja optimalnih rešenja za dalje unapređenje sistema strategijskog planiranja u Crnoj Gori:

1. 3. IV 2017. su u Briselu organizovane konsultacije s resornom Direkcijom za pregovore o proširenju i susjedsku politiku - DG NEAR;
2. 10. IV 2017. je organizovana posjeta Republičkom sekretarijatu za javne politike Republike Srbije;

3. 23. V 2017. su održani sastanci s ekspertima OECD-a za koordinaciju i razvoj politika u Sjedištu OECD-a u Parizu;
4. 23-25. V 2017. posjeta institucijama Vlade Republike Francuske odgovornim za koordinaciju javnih politika;
5. Tokom aprila 2017. sprovedena je analiza latvijskog modela koordinacije politika u saradnji s eksperticom iz Generalnog sekretarijata Vlade Latvije Lindom Austere;
6. 5. V 2017. su sprovedene konsultacije s Ministarstvom finansija u cilju razvoja sistema planiranja strateških dokumenata i važnosti njihovog uvezivanja s fiskalnim okolnostima i prioritetima;
7. 11. V 2017. je organizovana radionica na temu bolje koordinacije strateških dokumenata – koja su moguća rešenja za Crnu Goru, u saradnji sa SIGMOM;
8. 4. VII 2017. obavljene su konsultacije s Ministarstvom javne uprave u pogledu modaliteta izmjene Zakona o državnoj upravi kao preduslova za izradu akta o postupku izrade, usklađivanja i praćenja strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike.
9. Održan je niz konsultacija s predstavnicima SIGME u interesu razmjene informacija o dosadašnjem napretku u procesu uspostavljanja sistema strateškog planiranja u Crnoj Gori i izrade Srednjoročnog programa rada Vlade Crne Gore, shodno Strategiji reforme javne uprave u Crnoj Gori 2016 - 2020 (27. IX i 14. XI 2017.).

DES je u 2017. uzeo učešće u nizu sastanaka, skupova, studijskih putovanja, koji su se odnosili na uspostavljanje sistema strateškog planiranja u Crnoj Gori, i to:

Predstavnici DES su učestvovali na V sastanku **Posebne grupe za reformu javne uprave u Podgorici, 28. i 29. IX 2017.** Tom prilikom, predstavljene su obaveze MEP-a koje se odnose na oblast 2 Sigminih Principa javne uprave – Upravljanje i razvoj politika i usvojen odgovarajući zaključak da će Crna Gora do naredne sjednice Posebne grupe uspostaviti pravni okvir kojim se uređuje postupak izrade, usklađivanje i praćenje sprovođenja sektorskih strateških dokumenata, kao značajan korak ka boljem kvalitetu strateških planskih dokumenata i uspostavljanju sistema koordinacije strategija.

Predstavnici DES-a su u periodu od 27-29. XI 2017. **boravili u Rigi, u studijskoj posjeti Centru za međusektorsku koordinaciju (CSCC)**, zaduženom za koordinaciju javnih politika, koji, na istoj liniji sa Kabinetom Premijera i Generalnim sekretarijatom Vlade, direktno odgovara predsjedniku Vlade R. Latvije. Na održanim sastancima razmatrane su teme koje su se odnosile na osnovne funkcije CSCC-a, ključne elemente planiranja politika razvoja Latvije, ciljeve definisane u okviru Nacionalnog plana razvoja Latvije 2014-2020, kao i pitanja koja su se odnosila na planiranje i realizaciju budžeta i koordinaciju evropskih poslova i saradnju s OECD.

21. XII. 2017, Podgorica - Panel diskusija na temu „Ključni izazovi strateškog planiranja u Crnoj Gori“, organizovana od strane NVO „Institut Alternativa“

U radu diskusije su učestvovali predstavnici državnih organa i civilnog društva. Svoja obraćanja imali su predstavnici DES-a. Na skupu je ukazano da u Crnoj Gori postoji

preko 120 strategijskih dokumenata, čija izrada nije definisana jedinstvenom metodologijom, što za posljedicu ima veliki broj strategijskih dokumenata koji sadrže određene nedostatke. Posebno je istaknuto da je u toku priprema podzakonskog akta od strane Radne grupe u čijem radu učestvuju predstavnici MEP-a, MF-a, GSV-a i MJU-a, koji će utvrditi smjernice za strateško planiranje za sva ministarstva i kriterijume za strukturu i sadržaj strategija, s fokusom na unapređenje njihovog kvaliteta, bolju usklađenost i usmjerenost na rezultate.

6.5. DIREKTORAT ZA INFORMISANJE I INFORMATIČKU PODRŠKU

U skladu s **Programom rada Vlade za 2017**, Ministarstvo evropskih poslova je pripremio **Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2016. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018. i Akcioni plan za 2017. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018.**

U odnosu na Akcioni plan za 2016, **Akcioni plan za 2017** sadržao je 12 aktivnosti više, odnosno **154 aktivnosti**, koje su realizovane u partnerskom odnosu organa državne uprave, Skupštine, lokalnih samouprava, civilnog sektora i medija, kao i uz podršku projekta "EU4ME" koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Procenat realizacije aktivnosti Akcionog plana iznosi 91% što je zabilježeni porast u odnosu na 2016.

Kad je riječ o **Programu rada Ministarstva u 2017**, u skladu s planiranim je nastavljeno s aktivnostima usmjerenim na što kvalitetnije informisanje javnosti, podsticanje dijaloga, i aktivnog uključivanja građana u proces evropske integracije. Kroz saradnju s organima državne uprave i civilnim sektorom, **nastavljeno je s realizacijom Strategije informisanja javnosti**, prevashodno kroz izradu i implementaciju Akcionog plana za 2017, ali i sprovođenje posebnih projekata i promotivnih aktivnosti usmjerenih na povećanje stepena informisanosti i podrške za članstvo Crne Gore u EU.

Fokus komunikacije u 2017. je bio usmjeren na pružanje blagovremenih, tačnih i razumljivih informacija o EU i procesu pristupanja Crne Gore, kao i stimulisanje javne debate o ovim pitanjima s ciljem boljeg razumijevanja procesa evropske integracije kod građana i održavanja stabilne podrške procesu pristupanja Crne Gore EU. Pored događaja, i redovnih saopštenja za javnost korišteni su i drugi kanali komunikacije, i to: sajt www.mep.gov.me, i <http://www.eu.me/mn/>, Fejsbuk stranica, Tviter, Linkdin i Instagram nalog ME4EU, Fejsbuk stranica, Tviter i Linkdin nalog ministra Aleksandra Andrije Pejovića.

Ukupan broj pratilaca na društvenim mrežama je 26 276 što predstavlja značajan porast u odnosu na prethodni period i potvrdu potpunijeg i adekvatnijeg informisanja, odnosno podrške građana procesu evropske integracije Crne Gore.

Sajt <http://www.eu.me/mn/> je imao ukupno **45 086 posjeta, dok je u određenim mjesecima, a posebno IV kvartalu 2017. označen značajan porast ukupnog broja korisnika.** Tako smo u oktobru imali 3 286 korisnika, u novembru 3 355 korisnika,

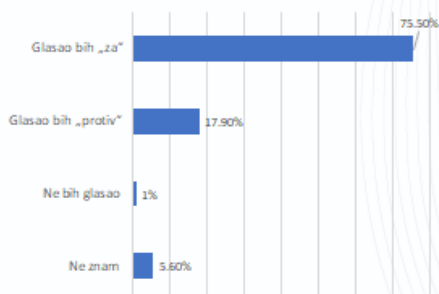
a u decembru 3 401 prijavljenog korisnika. Procentualno izraženo - u 2017 je bilo **38,4% starih korisnika, a 61,6% novih, što je značajan porast.**

Istraživanje javnog mnjenja koje je, za potrebe Delegacije EU u Crnoj Gori, sprovedla agencija Defacto u novembru i decembru 2017, potvrdilo je stabilan pozitivan trend koji imamo godinama kad je pitanju stav građana u odnosu na evropsku integraciju Crne Gore. **Pozitivan stav o EU ima 63,7% građana, a negativan 29,2%. Pristupanje Crne Gore EU lično podržava 62% građana, dok 32,5% ne podržava. Rezultati istraživanja su pokazali da bi izlaznost na referendumu o članstvu Crne Gore u EU bila oko 75,5%, a od opredijeljenih koji bi izašli, njih 80,9% glasalo bi za članstvo u EU. Kad je riječ o stepenu informisanosti građana, dobijeni podaci pokazuju da je više od 80% građana u različitoj mjeri informisano o pristupanju naše države EU.**

Kako biste glasali na eventualnom referendumu o ulasku Crne Gore u Evropsku uniju?

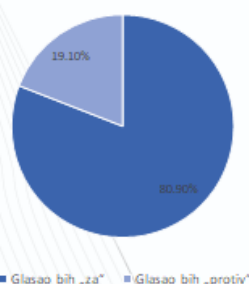
Korak 1:

Oni koji bi sigurno ili vjerovatno izašli

Korak 2:

Oni koji imaju stav od onih koji bi izašli

Rezultati eventualnog referendumu 2018. godine

Istraživanje pokazuje da je zajednički rad Ministarstva evropskih poslova i partnera iz drugih organa državne uprave, Skupštine, nevladinih organizacija, Zajednice opština Crne Gore, posebno kroz rad Operativnog tima i Konsultativnog tima, dalo rezultate u primjeni Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU.

Rezultati ukazuju da je više od 80% građana u različitoj mjeri informisano o pristupanju naše države EU. Kad je riječ o odgovornosti za informisanje, građani kao najodgovorniju vide Vladu Crne Gore, zatim medije, pa Ministarstvo evropskih poslova. Najveći doprinos procesu evroske integracije, po percepciji građana, daju Vlada, Ministarstvo evropskih poslova i pregovaračka struktura.

Nadalje, rezultati istraživanja predstavljaju važan pokazatelj za budući rad i aktivnosti koje će doprinijeti kvalitetnijem informisanju, otklanjanju nedostataka koje smo i sami prepoznali i povećanju interesovanja i većeg učešća građana u samom procesu.

U tom dijelu je veoma važno istaći da je od septembra 2017. započeta realizacija projekta "EU4ME" koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Projekt ima za cilj podršku Ministarstvu evropskih poslova u komuniciranju procesa pristupanja i EU podrške Crnoj Gori. U cilju efikasne realizacije projekta, koji će trajati dvije godine, u Direkciji za informisanje su angažovane tri saradnice.

Ministarstvo je u toku 2017. objavilo dva polugodišnja Biltena i prvi broj časopisa Eurokaz⁸, kao i brošuru Pregovarački tim⁹.

Poseban segment rada ovog direktorata je bio usmjeren na razvoj informatičko-tehničkih rešenja za upravljanje i praćenje pregovaračkog procesa, pravno-prevodilačkog procesa pripreme crnogorske verzije pravne tekovine EU i Ipe.

Kreiranje novog informacionog sistema, na čijoj se pripremi aktivno radilo, ima za cilj unapređenje horizontalne komunikacije i koordinacije pregovaračkog procesa i efikasnije i kvalitetnije ispunjavanje obaveza iz procesa pristupanja. U tom smislu, u skladu s dosadašnjim iskustvom u funkcionisanju postojećeg portala, tokom 2017. je **pripremljen projekt za razvoj novog portala** za pružanje potrebne podrške praćenju ispunjavanja obaveza iz PPCG-a, pregovaračkih pozicija, relevantnih stratejskih dokumenata, popunjavanju tabela usklađenosti s pravnom tekovinom, kreiranju relevantnih baza podataka za stvaranje crnogorske verzije pravne tekovine, kao i relevantne baze podataka za praćenje metodološke i suštinske usklađenosti stratejskih dokumenata.

U tom dijelu je pripremljena **projektna dokumentacija i objavljen tender za razvoj novog portala** koji će služiti kao podrška procesu usklađivanja zakonske regulative Crne Gore i EU, kao i kompletna tehnička dokumentacija za nabavku informatičke i tehničke opreme za Ministarstvo.

Direktorat je, u tehničkom dijelu, doprinio povezivanju Crne Gore s portalom CCVista. Takođe, Direktorat je unaprijedio mrežnu infrastrukturu u Ministarstvu i izvršio pripremu za uvođenje eDMS-a, čije implementacija se očekuje početkom 2018.

Dva službenika Direkcije za IT podršku su u periodu 14 - 17. XI 2017, boravila u studijskoj posjeti Sloveniji, s ciljem razmjene znanja i iskustva, te upoznavanja sa slovenačkom praksom u oblasti izrade softverskih rešenja za oblasti harmonizacije zakonodavstva i prevođenja pravne tekovine EU.

⁸ Dostupno na: <http://www.mep.gov.me/vijesti/175080/Bilten-Ministarstva-evropskih-poslova.html>
<http://www.mep.gov.me/vijesti/180192/Objavljen-drugi-broj-Biltena-Ministarstva-evropskih-poslova.html>

<http://www.mep.gov.me/vijesti/180174/Objavljen-prvi-broj-casopisa-Eurokaz.html>

⁹ <http://www.mep.gov.me/biblioteka/brosure>

SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM

21. II 2017, Podgorica - Potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i Crnogorske panevropske unije

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović i predsjednica Crnogorske panevropske unije prof. dr **Gordana Đurović** potpisali su Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i Crnogorske panevropske unije. Saradnja će se ogledati u sprovođenju projekata od zajedničkog interesa u oblasti evropske integracije, poput organizacije zajedničkih konferencija, radionica, tribina i sličnih manifestacija od javnog značaja.

4. IV 2017, Podgorica - Potpisan Memorandum o saradnji Ministarstva evropskih poslova i Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

Povodom 4. aprila, Dana studenata, **ministar Aleksandar Andrija Pejović** i **dekan doc. dr Nikola Milović** potpisali su Memorandum o saradnji Ministarstva evropskih poslova i Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Memorandumom su definisani principi i ciljevi saradnje, kao i aktivnosti usmjerene na njeno ostvarenje. Saradnja Ministarstva i Fakulteta će, prevashodno biti usmjerena na organizaciju zajedničkih događaja, poput, konferencija, predavanja za studente i tribina, ali i mogućnosti za zajedničko kandidovanje projekata usmjerenih na unapređenje informisanja i edukacije, kao i na podsticanje aktivnijeg učešća studentske populacije u procesu prisupanja EU. Nakon potpisivanja Memoranduma, ministar Pejović je održao predavanje studentima na temu „Evropska integracija Crne Gore“.

15. V 2017, Podgorica - Potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i NVO Centar za demokratsku tranziciju

Sporazum su potpisali **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović** i **predsjednica Centra za demokratku tranziciju Milica Kovačević**. Potpisivanje Memoranduma predstavlja osnovu za pokretanje i sprovođenje zajedničkih inicijativa usmjerenih na povećanje otvorenosti procesa evropske integracije, kao i veće uključivanje civilnog društva i građana u proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Saradnja će se ogledati u sprovođenju projekata od zajedničkog interesa, poput povećanja transparentnosti i otvorenosti procesa evropske integracije, povećanja transparentnosti i otvorenosti Ministarstva, poboljšanja saradnje Ministarstva s civilnim društvom, unapređenja procesa razvoja i koordinacije javnih politika, kao i poboljšanja informisanosti građana o pristupanju.

19. VII 2017, Podgorica - Potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i NVO Evropski pokret u Crnoj Gori

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović i predsjednik Evropskog pokreta u Crnoj Gori Momčilo Radulović potpisali su Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i Evropskog pokreta u Crnoj Gori. Saradnja će se zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti i međusobnog informisanja, kao i pripremi i sprovođenju programa jačanja kapaciteta javnih institucija i civilnog društva u ovoj oblasti, a ogledaće se u sprovođenju projekata od zajedničkog interesa.

28. VII 2017, Podgorica - Aktivnosti NVO-a snaže dijalog i inkluzivni pristup u procesu evropske integracije

Na konsultativnom sastanku sa zainteresovanim **nevladinim organizacijama** koje sprovode aktivnosti iz oblasti evropske integracije istaknuto je da je **Ministarstvo evropskih poslova**, na temelju uspostavljene dobre saradnje s civilnim sektorom, prepoznalo značaj učešća NVO-a u informisanju građana o procesu pristupanja Crne Gore EU, unapređenju kapaciteta potencijalnih korisnika za korištenje EU fondova i programa Unije, izradi analiza, studija i kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja javnog mnjenja o procesu pristupanja EU. Komentari prisutnih predstavnika NVO odnosili su se na određivanje prioriteta oblasti i visinu finansijskih sredstava koja će biti opredijeljena za programe i projekte NVO-a.

10 – 12 X 2017, Beograd (Srbija) - TACSO konferenciji EU i civilno društvo – QUO VADIS?

Državna sekretarka MEP-a Marina Vujačić je na panel diskusiji „Kako komuniciramo EU?“ istakla potrebu uključivanja i informisanja svih građana, uvažavajući njihovu različitost i potrebu drugačijeg pristupa prema određenim ciljnim grupama. Naglasila je uspješnost sprovođenja Komunikacione strategije MEP-a i izrazila spremnost i uvjerenje da je potreban inovativni pristup u narednom periodu. Konferenciju je organizovala **Tacso kancelarija** u saradnji s partnerima SIVIKUS - Svjetska alijansa za građansko učešće i Građanskim inicijativama, uz podršku Evropske Komisije. Na konferenciji su govorili brojni zvaničnici zemalja regiona i Evropske komisije, predstavnici organizacija civilnog društva, novinari i eksperti za komunikacije.

8. XII 2017, Podgorica – Okrugli sto Paraolimpijskog komiteta Crne Gore: Uspjeh sportista s invaliditetom mjerilo uspjeha Crne Gore

Državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova Marina Vujačić, govorila je na okruglom stolu “Promijeni svoj način razmišljanja - Sport za sve” koji je organizovao **Paraolimpijski komitet Crne Gore** u okviru istoimenog projekta. **Državna sekretarka Vujačić** je ukazala da ako nijedno pregovaračko poglavlje direktno ne dotiče sport ili sport osoba s invaliditetom, sportski uspjesi te populacije su mjerilo uspjeha cijele države. „Na taj način, Evropu donosimo kod nas i na najljepši način predstavljamo sebe u Evropi. Upravo zato, novi pristup rješavanju problema, odnosno podizanja svijesti o potencijalima

mladih sportista s invaliditetom na najbolji mogući način promoviše naše društvo, ali i državu na međunarodnom planu“, poručila je Vujačić. Na skupu su govorili i predstavnici Ministarstva sporta, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva rada i socijalnog staranja i Paraolimpijskog komiteta.

SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA

13. I 2017 – EVROPSKI DAN U CETINJU

U sklopu posjete Prijestonici, **ministar Pejović** je imao sastanak s **gradonačelnikom Aleksandrom Bogdanovićem** i njegovim saradnicima, posjetu Vinskoj kući i Službi zaštite i spašavanja Prijestonice kao korisnicima prekograničnih projekata Ipe, a u saradnji s Ministarstvom kulture, zajedno s ministrom Ljumovićem, učestvovao je u prezentaciji programa EU Kreativna Evropa.

Sastanak s gradonačelnikom Aleksandrom Bogdanovićem i njegovim saradnicima bio je prilika za razgovor o obavezama koje očekuju Crnu Goru, a posebno lokalne samouprave u nastavku procesa pristupanja, kao i o mogućnostima koje će biti na raspolaganju nakon stupanja u punopravno članstvo. Takođe, razmijenjena su mišljenja o projektima u kojima je Cetinje učestvovalo tokom proteklog perioda, kao i o mogućnostima koje su na raspolaganju iz nove finansijske perspektive Ipe 2014 - 2020. Govoreći na prezentaciji programa Kreativna Evropa, ministar Pejović je istakao važnost međuinstitucionalne saradnje u procesu integracije i korištenja fondova, kao i umrežavanja u okviru evropskog kulturnog prostora, zasnovanog na raznolikosti u oblastima jezika, stvaralaštva i kulturne baštine. Naglasio je da je, na osnovu iskustava stečenih u prethodnoj finansijskoj perspektivi, u predstojećem periodu potrebno pronaći model učešća u ovom programu Unije koji će omogućiti ne samo uspješnije korištenje dostupnih fondova nego i svjesno promišljanje onih kulturnih tekovina koje Crna Gora želi i namjerava unijeti u Evropsku uniju.

20. II 2017 – EVROPSKI DAN U NIKŠIĆU

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Nikšiću. U sklopu posjete, **ministar Pejović** je imao sastanak s **predsjednikom Opštine Veselinom Grbovićem** i njegovim saradnicima, obilazak uspješnih projekata na aerodromu na Kapinom polju realizovanih iz fondova EU, kao i lokacije za izgradnju doma za stare koji će se finansirati iz Regionalnog stambenog programa i posjetu Gimnaziji „Stojan Cerović“.

Sastanak s predsjednikom Opštine Veselinom Grbovićem i njegovim saradnicima bio je prilika za razgovor o obavezama opština u dijelu reformisanja javne uprave i njenog prilagođavanja standardima EU, finansijskom nadzoru, kao i obavezama iz 27. poglavlja Zaštita životne sredine. Sagovornici su razmijenili mišljenja i projektima koje je Opština Nikšić realizovala tokom prethodnog perioda iz evropskih fondova, kao i o mogućnostima koje su na raspolaganju iz nove finansijske perspektive Ipe 2014- 2020. Ministar Pejović je

istakao da se Nikšić izdvaja kao opština koja je realizovala najviše projekata iz evropskih fondova. Istakao je da realizacija 33 projekta ukupne vrijednosti od 9,2 miliona eura pokazuje da je opština Nikšić pokazala dobre rezultate u povlačenju evropskih sredstava i pripremi konkretnih predloga projekata.

28. III 2017 - EVROPSKI DAN U HERCEG NOVOM

Opština Herceg-Novi je u posljednje dvije godine značajno unaprijedila kapacitete za bavljenje evropskim fondovima i na taj način osigurala dodatnih gotovo milion eura za razne aktivnosti iz domena evropskih poslova, ocijenjeno je tokom sastanka ministra evropskih poslova Aleksandra Andrije Pejovića s potpredsjednikom opštine Herceg-Novi Draganom Jankovićem. Ministar je poručio da su, u narednom sedmogodišnjem periodu, prilike za prekogranično i transnacionalno povezivanje Opštine Herceg-Novi s regionalnim i evropskim partnerima brojne i posebno ukazao na mogućnosti koje se pružaju u okviru programa s Italijom i Albanijom gdje je na raspolaganju 25 miliona eura i budućim programima kao što su Dunavski i Jadransko – Jonski.

Na sastanku s potpredsjednikom Opštine Draganom Jankovićem, takođe je bilo riječi o ulozi lokalnih samouprava u procesu pristupanja i pripremi za buduće članstvo u EU. Ministar Pejović je posebno ukazao na ulogu lokalnih samouprava i obaveza opštine Herceg Novi u dijelu sprovođenja obaveza iz poglavlja 27. Životna sredina, koje predstavlja jednu od najzahtjevnijih politika Evropske unije u procesu pristupnih pregovora.

12. IV 2017 - EVROPSKI DAN U DANILOVGRADU

U sklopu posjete, ministar Pejović je imao sastanak s predsjednikom Opštine **Branislavom Đuranovićem** i njegovim saradnicima, učešće na javnoj debati o evropskoj integraciji Crne Gore i predstavljanju mogućnosti finansiranja iz Ipe, kao i posjetu Komunalnom preduzeću Danilovgrad i Centru za kulturu koji su bili korisnici projekata finansiranih iz evropskih fondova. Ministar je istakao da je Danilovgrad u svojim korijenima koncipiran kao evropski grad, te da je primjer inovativnog djelovanja u približavanju Evropskoj uniji.

Naglasio je da je se Danilovgrad pokazao veoma uspješnim u privlačenju evropskih sredstava i realizaciji projekata u vrijednosti od 11 miliona eura i istakao zadovoljstvo što je u ovom crnogorskom gradu smješten niz institucija značajnih za proces pristupanja EU, poput Centra za azilante, Prihvatilišta za strance, Forenzičkog centra, Policijske akademije i Regionlane škole za državnu upravu, ali i što je Opština kroz djelovanje i projekte u oblasti kulture pokazala da je svakim danom sve bliža Evropi. Pejović je istakao da je Opština Danilovgrad pokazala dobre rezultate u preduzetništvu i kreiranju dobrog poslovnog ambijenta, kao i u dobroj pripremi za pregovore u 27. poglavlju Životna sredina kroz realizaciju značajnih projekata, posebno u oblasti energetske efikasnosti.

29 V 2017 - EVROPSKI DAN U BERANAMA

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Beranama. U sklopu posjete, ministar Pejović je imao sastanak s

predsjednikom Opštine **Dragoslavom Ščekićem**, posjetu Gimnaziji "Panto Mališić" i razgovor s učenicima te škole o pristupanju Crne Gore EU, učešće na javnoj debati: „Uloga civilnog sektora u procesu pristupanja EU“, kao i posjetu Regionalnom biznis centru s inkubatorom. Na javnoj debati koju je organizovao CRNVO u saradnji sa svojim lokalnim resursnim centrom, Pejović je istakao da su lokalne samouprave i civilni sektor nezaobilazni partneri ne samo u kvalitetnom približavanju procesa pristupanja EU građanima nego i u pripremi i sprovođenju projekata iz evropskih fondova koji direktno utiču na poboljšanje lokalnih usluga i unapređenje života i rada građana.

Pejović je istakao i zadovoljstvo što je na teritoriji opštine Berane, u prethodnoj finansijskoj perspektivi, realizovano 20 projekata prekogranične saradnje, ukupne vrijednosti 4,7 miliona eura, u okviru kojih su crnogorski partneri imali na raspolaganju oko 2,5 miliona eura. Poručio je da je saradnja u privlačenju i sprovođenju evropskih fondova omogućila umrežavanje eksperata iz javnog, privatnog i civilnog sektora i doprinijela jačanju ukupnog kapaciteta Crne Gore za korišćenje sredstva koja su na raspolaganju za stvarne potrebe građana.

22. IX 2017 – EVROPSKI DAN U ANDRIJEVICI

Državna sekretarka Ministarstva evropskih poslova **Marina Vujačić** i generalna direktorica za poljoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede **Danijela Stolica** boravile su sa saradnicima u radnoj posjeti Andrijevići u sklopu projekta Evropski dan u tvom gradu. U sklopu posjete, održan je sastanak s predsjednikom Skupštine opštine Dobrašinom Lalevićem i njegovim saradnicima, javna tribina „Značaj članstva u EU za crnogorsku poljoprivredu“, kao i posjeta Srednjoj mješovitoj školi i razgovor s učenicima o pristupanju Crne Gore EU.

Na sastanku s predstavnicima lokalne vlasti je istaknut značaj korištenja fondova EU za realizaciju kapitalnih i strateški važnih projekata u interesu građana i lokalne zajednice. Sagovornici su se saglasili o potrebi snaženja kapaciteta lokalnih samouprava za privlačenje mnogo većih sredstava koje će donijeti članstvo u EU. **Vujačić** je podsjetila da se pregovaračko poglavlje 11 – poljoprivreda i ruralni razvoj smatra za jedno od najzahtjevnijih poglavlja u pregovorima jer je poljoprivreda bila, i još uvijek čini, jedno od najsloženijih i najosjetljivijih pitanja u kontekstu proširenja. Istakla da je poljoprivrednim proizvođačima važno pružiti edukaciju, kako o ispunjavanju zahtjeva minimalnih nacionalnih standarda, tako i u pripremi projekata za korištenje nacionalnih sredstava i pretpristupnih fondova za ruralni razvoj. Podsjetila je da je jedna od šansi razvoja crnogorske poljoprivrede, kako na domaćem tako i na vanjskom tržištu, povećanje broja proizvođača koji proizvode u skladu s pravilima organske proizvodnje.

6. XI 2017 – EVROPSKI DAN U GUSINJU

Ministar Pejović je, sa saradnicima, posjetio Gusinje u sklopu projekta Evropski dan u tvom gradu, u okviru kojeg je imao sastanak s čelnim ljudima Opštine, učestvovao na javnoj tribini Ipa 2014 - 2020 – mogućnosti za lokalne samouprave“ i posjetio Osnovnu školu „Džafer Nikočević“. Tokom razgovora **ministra Pejovića** i predsjednice opštine

Gusinje **Anele Čekić** ocijenjeno je da lokalne samouprave očekuju brojne obaveze u procesu pristupanja, ali da su im na raspolaganju i brojne mogućnosti iz evropskih fondova čije je efikasno korištenje preduslov za unapređenje kvaliteta života građana. Ministar je ukazao na značajne mogućnosti koje su Gusinju na raspolaganju iz fondova EU, podsjetivši na dosadašnje projekte u ovoj regiji koji su bili usmjereni na jačanje službe spašavanja, životne sredine i raznolikosti NP Prokletije, seoskog turizma, prikupljanja otpada i mnoge druge.

Sagovornici su razmijenili mišljenje o rezultatima dosad realizovanih projekata saglasivši se da su pred opštinom Gusinje odlične mogućnosti, budući da se nalazi na programskom području više programa, poput bilateralnih s Albanijom, Srbijom i Kosovom, Interreg Ipa za Italiju, Albaniju i Crnu Goru, kao i tri transnacionalna programa, Dunavskom, Mediteranskom i Jadransko-jonskom. Generalna direktorica za evropske fondove **Ivana Glišević Đurović** je predstavila mogućnosti iz nove finansijske perspektive koje su na raspolaganju Gusinju istakavši da je sredinom novembra planirana objava Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora, a tokom 2018. drugi pozivi u okviru programa Crna Gora – Albanija, Crna Gora – Kosovo, Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora i ADRION-a.

22. III 2017 - KONFERENCIJA „LOKALNE SAMOUPRAVE I EVROPSKI POSLOVI“

Proces evropske integracije nosi koristi, ali i obaveze, kako na centralnom, tako i na lokalnom nivou i zato je važno da lokalne samouprave budu sastavni dio svih strategijskih planova i aktivnosti i partner u njihovom efikasnom i kvalitetnom sprovođenju, poručio je **ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović** na konferenciji „Lokalne samouprave i evropski poslovi“. Ministar je istakao da su, u okviru pregovaračke strukture, lokalne samouprave zastupljene u onim pregovaračkim poglavljima u kojima je sprovođenje zakonodavstva na nivou opština od velikog značaja, te da imaju svoje predstavnike u radnim grupama za poglavlja 13 – Ribarstvo, 14 – Saobraćajna politika, 19 – Socijalna politika i zapošljavanje i 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata.

Konferenciju su organizovali Ministarstvo evropskih poslova i Zajednica opština Crne Gore, a na skupu su učestvovali predsjednici i menadžeri crnogorskih opština. Skup je organizovan u okviru Projekta tehničke podrške „Jačanje kapaciteta crnogorske uprave za proces pristupanja EU i korišćenje IPA II instrumenta“ koji je finansiran od strane Evropske unije.

9. V 2017 – U ULCINJU OBILJEŽEN DAN EVROPE

U Ulcinju je, u organizaciji, Ministarstva evropskih poslova, Kabineta predsjednika opštine Ulcinj, Delegacije EU u Crnoj Gori i NVO Evropski pokret u Crnoj Gori, a uz podršku projekta tehničke podrške „Jačanje kapaciteta crnogorske uprave za proces pristupanja EU i korišćenje IPA II instrumenta“, finansiranog od strane Evropske unije, organizacijom niza informativnih i kulturno-umjetničkih događaja **obilježen Dan Evrope**. U okviru događaja ministar je imao sastanak s predsjednikom opštine Ulcinj **Nazifom Cunguom**,

organizovana je javna debata „Dan Evrope u Ulcinju: evropska ideja na djelu u Crnoj Gori“, kao i centralna manifestacija obilježavanja Dana Evrope koja je organizovana u Centru kulture.

S javne debate „Dan Evrope u Ulcinju: evropska ideja na djelu u Crnoj Gori“, **ministar Pejović** je poručio da Crna Gora i Opština Ulcinj teže članstvu u EU, uz istovremeno očuvanje svojih osobenosti. Na centralnoj manifestaciji, koja je održana u Centru kulture, uz kulturno umjetnički program i likovno takmičenje osnovaca, ministar Pejović je poručio „Danas smo ovdje da upravo s najmlađima, koji će sutra živjeti, studirati i raditi u EU i osjećati sve blagodeti koje će članstvo donijeti, obilježimo ovaj dan“.

2. X 2017 – U NIKŠIĆU OBILJEŽEN EVROPSKI DAN JEZIKA

Evropski dan jezika, u organizaciji Ministarstva evropskih poslova, Opštine Nikšić i Filološkog fakulteta, svečano je obilježen u Nikšićkom pozorištu. Skup su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, predsjednik Skupštine opštine Nikšić **Radivoje Nikčević** i prodekan Filološkog fakulteta za međunarodnu saradnju doc dr **Jelena Knežević**.

Ministar Pejović je poručio da otvaranje Crne Gore prema Evropskoj uniji ne može biti uspješno bez poznavanja jezika. Naglasio je da Evropska unija ima 24 službena jezika, što omogućava svim ljudima koji žive u njoj da imaju pristup cjelokupnom zakonodavstvu na svom službenom jeziku. Istakao je da se jezička politika EU temelji na poštovanju jezičke raznolikosti svih država članica i na podsticanju međukulturnog dijaloga širom EU i dodao da EU podržava ideju da svaki građanin ovlada bar s još dva strana jezika uz maternji. „Krilatica “Ujedinjeni u različitostima” sublimira sve ono što Unija jeste: princip poštovanja različitosti ne samo svih država već i svih pojedinaca koji žive u njoj“, istakao je ministar.

6.6. KABINET MINISTRA

Kabinet ministra je sprovodio redovne administrativne i protokolarne aktivnosti.

Ministar Pejović je imao **86 bilateralnih susreta** unutar i van zemlje u okviru koji se susreo sa predstavnicima 22 zemlje članice EU, šest zemalja Evrope i 5 zemalja regiona. Takođe, ministar je imao i **15 multilateranih susreta** s predstavnicima EU, UN agencija, kao i regionalnih organizacija. Pored događaja organizovanih u okviru generalnih direktorata tokom 2017. ministar Pejović je učestvovao u bilateralnim i multilateranim posjetama, na konferencijama i forumima, koji su prikazani u sljedećoj tabeli.

UČEŠĆE MINISTRA PEJOVIĆA NA DOGAĐAJIMA U 2017.			
Br.	DOGAĐAJ	DATUM	MJESTO
1.	Bilateralna posjeta Velikoj Britaniji	30. I 2017.	London, Velika Britanija
2.	Bilateralna posjeta Njemačkoj	8-9. III 2017.	Berlin, Njemačka
3.	Treća donatorska konferencija	16. III 2017.	Sarajevo, Bosna i Hercegovina
4.	Posjeta predsjednika Odbora za evropske poslove Hrvatskog sabora Domagoja Miloševića	4. IV 2017.	Podgorica, Crna Gora
5.	Drugi dijalog Jadranskog savjeta	20. IV 2017.	Ljubljana, Slovenija
6.	Bilateralna posjeta Kosovu	3. V 2017.	Priština, Kosovo
7.	Drugi Forum Strategije za Jadransko-jonsku regiju (EUSAIR)	11-12. V 2017.	Janjina, Grčka
8.	Bilateralna posjeta Norveškoj	18. V 2017.	Oslo, Norveška
9.	Bilateralna posjeta Italiji	31. V 2017.	Rim, Italija
10.	Četvrti Sastanak Upravnog odbora Strategije JIE 2020 (SEE2020)	28. VI 2017.	Dubrovnik, Hrvatska
11.	Sastanak estonskog predsjedništva Savjeta EU s predstavnicima zemalja članica (COELA)	6. VII 2017.	Talin, Estonija
12.	Svečana konferencija povodom početka sprovođenja projekata izabranih za finansiranje u okviru prvog poziva INTERREG IPA programa prekogranične	10. VII 2017.	Podgorica, Crna Gora

	saradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina- Crna Gora 2014-2020		
13.	Samit lidera EU i Zapadnog Balkana	12. VII 2017.	Trst, Italija
14.	Bilateralna posjeta Grčkoj	17. VII 2017	Atina, Grčka
15.	Bledski strategijski forum	4. IX 2017.	Bled, Slovenija
16.	13. konferencija EU regija i gradova	24. IX 2017.	Salzburg, Austrija
17.	Početni sastanak projekta PANORAMED	26 - 28. IX 2017.	Sevilja, Španija
18.	Svjetski ekonomski forum	29. IX 2017.	Milano, Italija
19.	Bukureški forum	4-6. X 2017.	Bukurešt, Rumunija
20.	Forum Ričard Holbruk „Prema novoj diplomatiji Balkana“	9. X 2017.	Berlin, Njemačka
21.	SEECOM konferencija „Javni dijalog u Evropi: povezivanje Evropske unije s njenim građanima i susjedstvom“	13 - 14. X 2017.	Berlin, Njemačka
22.	Ministarska konferencija - Cern	25. X 2017.	Ženeva, Švajcarska
23.	Konferencija „Finansiranje strategije EU za Jadransko - jonsku regiju (EUSAIR)“	27 - 28. X 2017.	Ćezenatiko, Italija
24.	Bilateralna posjeta	30-31. X 2017.	London, Velika Britanija
25.	Regionalna konferencija „Jačanje kapaciteta i regionalna saradnja u procesu procesu Evropske integracije Zapadnog Balkana“	10-11. XI 2017.	Skoplje, Makedonija
26.	Završna konferencija Jadranskog programa prekogranične saradnje 2007-2013	3-4. XII 2017.	Akvila, Italija
27.	Posjeta ministra administracije lokalne uprave Kosova Ivana Todosijevića	10. XII 2017.	Podgorica, Crna Gora
28.	Okrugli sto o Regionalnoj kancelariji za mlade (RYCO)	18. XII 2017.	Podgorica, Crna Gora

6.7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE

1. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE

1.1 BIRO ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE

Nakon formiranja Ministarstva evropskih poslova Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave¹⁰ Biro za opšte poslove i ljudske resurse je u saradnji s ostalim organizacionim jedinicama Ministarstva donio *niz akata i preduzeo niz aktivnosti* koje su bile neophodne kako bi Ministarstvo moglo otpočeti s radom.

Jedna od prvih aktivnosti nakon osnivanja Ministarstva bilo je preuzimanje službenika od Ministarstva vanjskih poslova. Preuzet je 51 službenik i Ministarstvo je nakon njihovog preuzimanja bilo u obavezi da izvrši raspoređivanje istih što je i urađeno nakon usvajanja **Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji** br. 01-13/11 od 3. II 2017. Usvajanjem navedenog pravilnika Biro za opšte poslove i ljudske resurse je bio u obavezi da sačini rasporedna i finansijska rešenja za sve preuzete službenike, ali i za lica koja su svoje službeničko zvanje stekla nakon sprovedenog postupka zapošljavanja pred Upravom za kadrove. U 2017. ukupno je sačinjeno 58 rešenja za službenike raspoređene na poslovima u okviru Ministarstva. Pored navedenog Biro je u 2017. i sačinio i niz ostalih rešenja iz rada i po osnovu rada.

Donošenje Kadrovskog plana za 2017. je još jedan veoma važan i uspješno obavljen zadatak u okviru Biroa, a sve u cilju što kvalitetnijeg upravljanja ljudskim resursima. U okviru biroa donešen je **Etički kodeks Ministarstva evropskih poslova**, broj 01/1-633 od 29. III 2017. koji čini skup standarda profesionalnog ponašanja u vršenju poslova službenika/službenica i namještenika/namještenica. Svi navedeni dokumenti i procedure objavljeni su na sajtu Ministarstva <http://www.mep.gov.me/ministarstvo> u kategoriji *Biblioteka*.

Pored navedenih aktivnosti ono što je značajno spomenuti jesu i aktivnosti u vezi sa sprovođenjem postupaka zapošljavanja novih kadrova pred Upravom za kadrove.

U 2017. je sprovedeno **16 postupaka pred Upravom kako putem internih oglasa unutar organa, između organa i putem javnih oglasa i konkursa**, a sve u cilju popunjavanja sistematizovanih radnih mjesta s mladim i stručnim kadrom koji je neophodan za jačanje administrativnih i ljudskih kapaciteta Ministarstva.

Tokom 2017. rešenjem Vlade Crne Gore imenovano je sedam lica iz kategorije Visoki rukovodni kadar. Pored sekretara ministarstva, imenovane su generalne direktorice u Direktoratima, a u avgustu 2017. imenovana je i državna sekretarka.

¹⁰ Službeni list Crne Gore" br. 005/12, 025/12, 044/12, 061/12, 020/13, 017/14, 006/15, 080/15, 035/16, 041/16, 061/16, 073/16 i 03/17

U 2017. na nivou Ministarstva nije postojao centralizovani kalendar obuka, kao ni razvojni plan svakog zaposlenog putem kojeg bi se lakše mogao koordinirati proces slanja zaposlenog na one obuke koje odgovaraju njegovim/njenim potrebama i koje doprinose efikasnijem obavljanju zadataka, odnosno jačanju kapaciteta i eventualnog napredovanja. Zaposleni su se samostalno prijavljivali na obuke koje su se podudarale s njihovim preferencijama i samostalnom procjenom korisnosti za posao koji u okviru MEP-a obavljaju.

Od septembra 2017. proces obuka je bio koordinisan od strane državne sekretarke.

Zaposleni su redovno pohađali obuke u organizaciji **Uprave za kadrove**, i to u oblastima:

1. Vladavina prava;
2. Rodna ravnopravnost;
3. Poslovna komunikacija;
4. Javne nabavke;
5. Zabrana diskriminacije;
6. Primjena društvenih mreža u poslovne svrhe;
7. Napredni kurs računara;
8. Pravno-tehnička pravila za izradu propisa sa smjernicama za usklađivanje propisa CG sa pravnim poretkom EU;
9. Sajber bezbjednost - Izazovi XXI vijeka;
10. RIA - analiza procjene uticaja propisa;
11. Inteliktualna svojina;
12. Osmisljavanje i sprovođenje javnih kampanja;
13. Javne nabavke;
14. Borba protiv korupcije i sprječavanje sukoba interesa u javnoj upravi.

Pored redovnih obuka iz tema u vezi s radom i funkcionisanjem državne uprave i temama koje se odnose na evropske integracije zaposleni MEP-a su pohađali i obuke koje je pružio **Britanski savjet, i to:**

1. Tromjesečnu obuku poslovnog engleskog jezika pohađalo je **17 zaposlenih**.
2. Predavanje ambasadorke Ujedinjenog Kraljevstva Alison Kemp pohađalo je **40 zaposlenih**, a poseban fokus dat je na temu pripreme za sastanke i pisanja izvještaja sa sastanaka.

Već u 2018. Ministarstvo će pristupiti izradi Okvira za profesionalni razvoj kadra i kalendaru obuka kako bi svaki zaposleni imao jasan pregled, i mogućnost za dalje profesionalno usavršavanje, a čije su pripremne aktivnosti realizovane u decembru 2017.

1.1.1 JAVNE NABAVKE

U okviru Biroa za opšte poslove i ljudske resurse imenovan je službenik na poslovima javnih nabavki. Njegovi zadaci su se odnosili na postupak planiranja javnih nabavki roba, radova i usluga kao i sprovođenje procedura za realizaciju nabavki istih.

Donijet je **Pravilnik o nabavkama male vrijednosti** br. 03/1-1181 od 11. VIII 2017, kao i **Procedura o sprovođenju hitnih nabavki** br. 03/1-1717 od 1. XII 2017. Takođe su rađene četiri izmjene Plana javnih nabavki i u konačnom Planu od 18. VII 2017. ukupan iznos je 160.831,46 eur, od čega je vrijednost robe iznosila: 37.309,75 eur, a vrijednost usluge: 123.521,71 eur. U skladu s Planom javnih nabavki, sprovedeno je osam postupaka, od čega je pet sprovedeno postupkom šopinga, jedan otvorenim postupkom i dva postupka su sprovedena nabavkom male vrijednosti. Zaključeno je osam Ugovora i to:

1. Kancelarijski materijal, Ugovor, zaključen 19. VI 2017, vrijednost Ugovora je 5.473,76 eur, na period od 12 mjeseci, postupkom šopinga.
2. Ugovor za nabavku dnevne i periodične štampe, zaključen 19. IV 2017, vrijednost Ugovora je 2.500,00 eur, do postizanja ugovorene vrijednosti, postupkom šopinga.
3. Ugovor za gorivo za službene automobile, zaključen 25. IV 2017, vrijednost Ugovora je 7.000,00 eur, na period od 12 mjeseci, postupkom šopinga.
4. Ugovor za nabavku avio karata i hotelskog smještaja, zaključen 1. VI 2017, vrijednost Ugovora je 52.164,68 eur, na period od 12 mjeseci, otvorenim postupkom.
5. Ugovor za usmeno prevođenje, zaključen 24. IV 2017, vrijednost Ugovora je 7.000,00 eur, na period od 12 mjeseci, postupkom šopinga.
6. Ugovor za usluge održavanja softverskih sistema- održavanje portala, zaključen 25. VIII 2017, vrijednost Ugovora je 14.042,00 eur, na period od 12 mjeseci, postupkom nabavke male vrijednosti.
7. Ugovor za kolektivno osiguranje, zaključen 1. VI 2017, vrijednost Ugovora je 785,44 eur, postupkom šopinga.
8. Ugovor za mobilnu telefoniju, zaključen 1. XI 2017, vrijednost Ugovora je 5.000,00 eur, na period od šest mjeseci, postupkom nabavke male vrijednosti.

Sprovedeno je ukupno 91 nabavka neposrednim sporazumom u ukupnoj vrijednosti od 28.624,64 eur, kao i 99 nabavki male vrijednosti u ukupnoj vrijednosti od 38.200,98 eur.

1.1.2 SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Ministartstvo evropskih poslova je primilo ukupno 78 Zahtjeva za slobodan pristup informacijama za 2017, od kojih je za NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) 19 usvojeno, 23 odbijeno, šest djelimično usvojeno, dva su obustavljena, a u jednom postupku je žalba odbačena. Po zahtjevu za slobodan pristup informacijama Instituta Alternativa je usvojeno devet rešenja, dva zahtjeva su odbijena, dva su poništena i dva djelimično usvojena. Na osnovu zahtjeva Centra za zaštitu prava su usvojena dva rešenja i omogućen pristup informacijama, a jedan zahtjev je odbijen.

Po zahtjevu Akcije za ljudska prava je usvojeno jedno rešenje i omogućen pristup informaciji, dok je za CRNVO jedan zahtjev presigniran. U odnosu na zahtjeve Centra za građansko obrazovanje jedan Zahtjev je usvojen, četiri zahtjeva su djelimično usvojena i jedan zahtjev je odbijen. **Vodič za pristup informacijama u posjedu Ministarstva**

evropskih poslova donijet je 3. V 2017, zaveden pod br.01/1-815 i potom objavljen na sajtu.

1.1.3 FINANSIJSKE I DRUGE PROCEDURE MEP-a

U Ministarstvu evropskih poslova prepoznat je značaj uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole (FMC) u cilju ekonomičnijeg i racionalnijeg trošenja budžetskih sredstava i tačno precizirane odgovornosti pojedinih službenika u obavljanju poslova u vezi s trošenjem odobrenih sredstava, kao i izvještavanja o istom.

Finansijske regulative (interna pravila, procedure, odluke i uputstva) uređuju finansijsko upravljanje u Ministarstvu evropskih poslova i mogu se mijenjati shodno odluci ministra. Prema važećoj zakonskoj regulativi, ministar je odgovoran za adekvatno i efikasno finansijsko upravljanje koje će omogućiti pouzdan sistem finansijske kontrole, a na taj način i efektivno izvršenje funkcija Ministarstva.

Lice zaduženo za finansijsko upravljanje i kontrolu (FMC menadžer) u Ministarstvu evropskih poslova je sekretar Ministarstva koji se stara o sprovođenju i primjeni finansijske regulative. Finansijsko upravljanje i kontrola (FMC) je najznačajnija oblast interne kontrole jer ona utiče na sve aktivnosti Ministarstva evropskih poslova.

Radi sprovođenja sistema finansijskih upravljanja i kontrola (FMC) u Ministarstvu evropskih poslova, sačinjen je set internih pravila i procedura u cilju pravilnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog korišćenja budžetom odobrenih sredstava.

Finansijske i druge procedure Ministarstva evropskih poslova su:

1. Interna procedura procesa finansijskog izvještavanja 03/3-1073/4 od 6. VII 2017.
2. Interno pravilo o blagajničkom poslovanju 03/3-1073/6 od 7. VII 2017.
3. Interna procedura o evidenciji imovine 03/3-1073/2 od 6. VII 2017.
4. Interna procedura o obračunu i isplati zarada 03/3-1073/3 od 6. VII 2017.
5. Interna procedura procesa planiranja budžeta 03/03-1073/7 od 7. VII 2017.
6. Pravilnik o sprovođenju postupka nabavke male vrijednosti u Ministarstvu evropskih poslova 03/1-1181 od 11. VIII 2017.
7. Vodič za pristup informacijama u posjedu MEP-a 01/1-815 od 3. V 2017.
8. Odluka o potrošnji goriva 01-1334 od 26 IX 2017.
9. Odluka o korišćenju mobilnih telefona u službene svrhe 01-172 od 2. II 2017.
10. Etički kodeks 01/1-633 od 29. III 2017.
11. Kodeks oblačenja 01/1-634 od 29. III 2017.
12. Odluka o korišćenju sredstava za reprezentaciju 01-1528 od 27. X 2017.
13. Interna procedura procesa evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura 01-1073/8 od 27. X 2017.
14. Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih vozila MEP-a 03/1-1579 od 8. XI 2017.
15. Procedura o sprovođenju hitnih nabavki u Ministarstvu evropskih poslova 03/1-1717 Podgorica od 1. XII 2017.

Na osnovu donesenih finansijskih i drugih procedura, Ministarstvo evropskih poslova usvojilo je **Knjigu procedura** broj: 05/5-1437 od 7. XI 2017. s operativnim pisanim uputstvima za rad i utvrđenim odgovornostima za glavne poslovne procese.

1.1.4 ARHIVA

U okviru Biroa sprovode se i aktivnosti koje se odnose na zavođenje i arhiviranje spisa, kao i otpremanje pošte. Tako je u 2017. ova služba evidentirala akta kroz ukupno četiri djelovodnika i jedan upisnik. **Ukupno je arhivirano 1874 predmeta s velikim brojem podbrojeva.** Navedeni broj se odnosi na predmete arhivirane od strane organizacionih jedinica 01, 02, 03 tj. od strane ministra, državne sekretarke i sekretara Ministarstva. Kada je u pitanju broj arhiviranih predmeta po direktoratima najveći broj ih je arhiviran za Direktorat za evropske fondove, i to 1103 arhivirana predmeta, zatim za Direktorat za pristupanje Evropskoj uniji i Direktorat za pravnu tekovinu Evropske unije s 622 arhivirana predmeta i na kraju Direktorat za koordinaciju, praćenje usklađenosti praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike i Direktorat za informisanje i informatičku podršku s 167 arhiviranih predmeta. Sve navedene brojke uključuju i veliki broj podbrojeva koji su sastavni dio arhiviranih predmeta. **Arhiva je vodila i jedan upisnik u kojem je upisano 108 predmeta.**

1.2 BIRO ZA FINANSIJSKE POSLOVE I RAČUNOVODSTVO

Biro za finansije i računovodstvo je u 2017, uz nepotpune kadrovske kapacitete, uspostavio finansijsko poslovanje koje se odnosi na: pripremu obračunskih lista za zarade i drugih primanja zaposlenih; obračun i isplate troškova službenih putovanja zaposlenih; mjesečno dostavljanje podataka i izvještaja Poreskoj upravi, Ministarstvu finansija, Monstatu; priprema i obrada knjigovodstvene dokumentacije, vođenje poslovnih knjiga i finansijskih evidencija; izrada kvartalnih finansijskih izvještaja i priprema podataka za godišnji finansijski izvještaj; pripremi i realizaciji zahtijeva za plaćanje za blagovremeno i namjensko izvršenje budžeta Ministarstva, izrada predloga budžeta za narednu budžetsku godinu, izradu procedura za finansijsko poslovanje.

U cilju preciznog i ažurnog finansijskog poslovanja nabavljeni su računarski programi za obradu IOPPD obrazaca i dostavljanje Poreskoj upravi, kao i programi koji će se koristiti u 2018. i to: program za evidenciju imovine, program za evidenciju dobavljača, Glavnu knjigu i program za blagajničko poslovanje.

Budžet MEP-a opredijeljen Zakonom o budžetu za 2017. iznosio je 1.273.196,04 eur. Tokom godine u skladu sa Zaključcima Vlade u Budžet MEP-a preusmjereno je 73.800,00 eur, iz budžeta MVP-a i iz tekuće budžetske reserve 64.291,50 eur čime je budžet uvećan za 138.091,50 eur, dok je 50.000,00 eur preusmjereno u stambeni fond, te je tekući budžet za 2017. iznosio 1.361.287,54 eur.

Struktura bužeta tokom fiskalne godine se mijenjala i preusmjeravanjem po budžetskim stavkama. Ukupan iznos preusmjerenih sredstava iznosi 77.141,76 eur, i to u iznosima kako je prikazano u tabeli:

Stavka	Naziv stavke izdatka prihoda	Preusmjereno na stavku	Preusmjereno sa stavke
4111	Neto zarade	0,00	-49.313,76
4112	Porez na zarade	0,00	-3.200,00
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	0,00	-3.500,00
4114	Doprinosi na teret poslodavca	0,00	-2.358,00
4127	Ostale naknade	0,00	-3.090,00
4131	Administrativni materijal	3.090,00	-50,00
4133	Materijal za posebne namjena	250,00	-500,00
4135	Rashodi za gorivo	0,00	-750,00
4141	Službena putovanja	0,00	-9.500,00
4142	Reprezentacija	7.000,00	0,00
4143	Komunikacione usluge	0,00	-2.400,00
4144	Bankarske usluge	808,00	0,00
4149	Ostale usluge	5.430,00	-500,00
4191	Izdaci po osnovu ugovora o djelu	45.672,00	0,00
4193	Izrada i održavanje softvera	14.391,76	-500,00
4194	Osiguranje zaposlenih	0,00	-180,00
4318	Ostali transferi pojedincima	0,00	-100,00
4415	Izdaci za opremu	500,00	-1.200,00
		77.141,76	-77.141,76

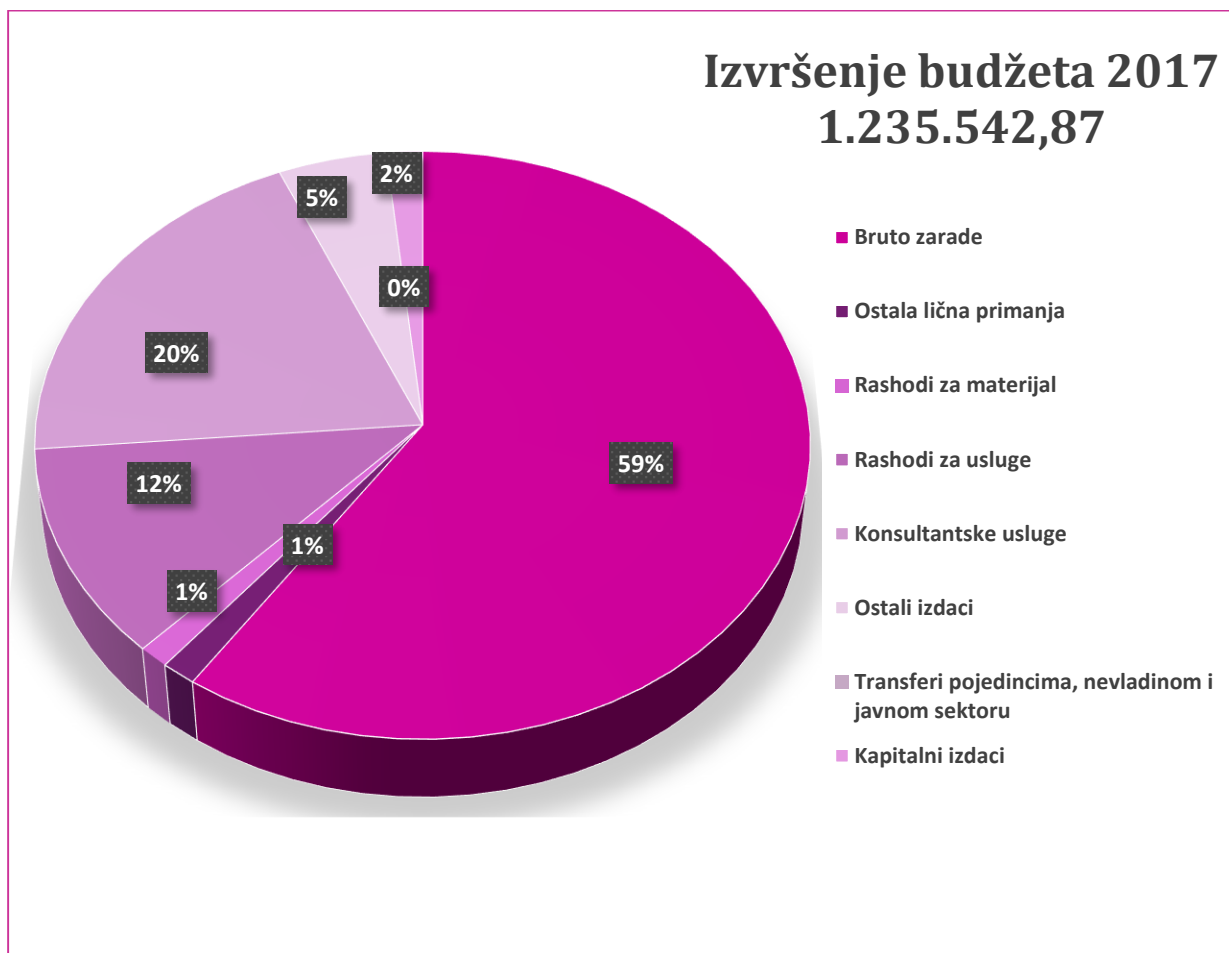

Izvršenje budžeta za 2017 iznosi 1.235.542,87 eur, što je 91% tekućeg budžeta. Potrošnja po budžetskim pozicijama prikazana je u tabeli koja slijedi.

Stavka	Naziv stavke izdatka	Plan budžeta 2017	Tekući budžet 2017	Izvršenje budžeta 2017
411	Bruto zarade	808,705.96	797,134.20	734,705.70
4111	Neto zarade	493,758.75	485,444.99	444,964.65
4112	Porez na zarade	70,710.44	72,510.44	62,649.68
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	161,089.33	157,589.33	151,489.79
4114	Doprinosi na teret poslodavca	72,510.97	70,152.97	66,275.91
4115	Opštinski prirez	10,636.47	11,436.47	9,325.67
412	Ostala lična primanja	30,900.00	27,810.00	17,010.00
4127	Ostale naknade	30,900.00	27,810.00	17,010.00
413	Rashodi za materijal	17,022.25	19,062.25	14,695.64
4131	Administrativni material	4,512.50	7,552.50	7,542.22
4133	Materijal za posebne namjene	5,000.00	4,750.00	4,723.30
4135	Rashodi za gorivo	7,509.75	6,759.75	2,430.12
414	Rashodi za usluge	140,056.71	167,894.71	142,436.13
4141	Službena putovanja	95,000.00	112,500.00	100,309.37
4142	Reprezentacija	5,000.00	12,000.00	8,155.26
4143	Komunikacione usluge	24,015.00	21,615.00	12,528.48
4144	Bankarske usluge	1,750.00	2,558.00	2,560.79
4149	Ostale usluge	14,291.71	19,221.71	19,054.95
414	Konsultantske usluge	243,680.12	257,971.62	245,429.17
419	Ostali izdaci	9,830.00	69,213.76	59,577.66
4191	Izdaci po osnovu ugovora o djelu	3,000.00	48,672.00	48,632.60
4193	Izrada i održavanje softvera	5,000.00	18,891.76	10,081.30
4194	Osiguranje zaposlenih	1,830.00	1,650.00	863.76
431	Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	1,000.00	900.00	0.00
4318	Ostali transferi pojedincima	1,000.00	900.00	0.00
441	Kapitalni izdaci	22,000.00	21,300.00	20,105.71

4415	Izdaci za opremu	22,000.00	21,300.00	20,105.71
		1,273,196.04	1,361,287.54	1,235,542.87

Pored sredstava opredijeljenih Zakonom o Budžetu za 2017, Ministarstvo, odnosno Direktorat za evropske fondove kroz tehničku podršku koristi sredstava IPE: Ova sredstva su realizovana u iznosu od 287.275,94 eur.

Izvor sredstava	Stavka izdatka	Naziv stavke izdatka	PLAĆANJE
IPA	4147	Konsultantske usluge	287.275,94

6.8. KANCELARIJA ZA PODRŠKU GLAVNOM PREGOVARAČU

Ministar evropski poslova i glavni pregovarač Crne Gore s Evropskom unijom Aleksandar Andrija Pejović je imao i značajne susrete i izlaganja na skupovima u Briselu, u čijoj organizaciji su učestvovali zaposleni u Kancelariji glavnog pregovarača u Briselu. U tabeli ispod dat je presjek susreta.

UČEŠĆE MINISTRA PEJOVIĆA NA DOGAĐAJIMA U 2017.			
Br.	DOGAĐAJ	DATUM	MJESTO
1.	Susret s ambasadorom Marlen Bonići (Malteško predsjedništvo EU)	17. II 2017.	Brisel
2.	Susret s kosovskim ambasadorom Bernardom Nikajem	17. II 2017.	Brisel
3.	Susret s evropskom komesarom za saobraćaj Violetom Bulc	17. II 2017.	Brisel
4.	Susret s kopredsjedavajućom ZKO između Crne Gore i Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta (EESK) Violetom Jelić	30. III 2017.	Brisel
5.	Susret sa šeficom Jedinice za vanjske odnose u Generalnom sekretarijatu EESK Beatris Pores	30. III 2017.	Brisel
6.	Susret s političkim direktorom Evropske službe vanjskih poslova Žan Kristofom Belijarom	30. III 2017.	Brisel
7.	Razgovor s nastavnikom Markom Pejovićem, i učenicima Srednje ekonomsko-ugostiteljske škole iz Bara Ajlom Karađuzović, Vukanom Vujačićem i Milošem	30. III 2017.	Brisel
8.	Učešće na okruglom stolu Politika proširenja EU i evropska budućnost Zapadnog Balkana – izazovi i budućnost javne komunikacije	31. III 2017.	Brisel
9.	Konferencija, pod nazivom Zapadni Balkan – EU: Zajedničko adresiranje izazova i korištenje mogućnosti	6. VI 2017.	Brisel

10.	Sastanak s predstavnicima država članica EU u Savjetu za proširenje, Evropske komisije i Službe vanjskih poslova EU	20. X 2017.	Brisel
11.	Sastanak s generalnim direktorom Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG Near) Kristijanom Danijelsonom	12. XII 2017.	Brisel
12.	Sastanak sa zamjenicom ministra vanjskih poslova Bugarske Emilijom Kralevom	13. XII 2017.	Brisel
13.	Sastanak sa zamjenikom generalnog direktora za regionalnu i urbanu politiku Evropske komisije Normundzom Popensom	13. XII 2017	Brisel